

L'ET

REVISTA DE LLETRES

edició
bromera

HIVERN / 2006 / NÚM. 44 / 1€

**DOSSIER: 300 ANYS
DE LA BATALLA D'ALMANSA**

ENTREVISTES:
TONI IBÀÑEZ I EMMA PIQUÉ
XIMO FERRANDIS

PERFIL:
CORNELIA FUNKE

QUADERNS
D'ANIMACIÓ LECTORA:
VALORS, LLIBRES I ESCOLA

S U M A R I

3 OPINIÓ

CONFIDÈNCIA

JAUME CABRÉ

4

L'OPINIÓ DE LA CRÍTICA

5 PERFIL

CORNÈLIA FUNKE

JOAN PORTELL RIFÀ

6

FLAIXOS

9

EL MAR DE BANVILLE CAPTIVA LA CRÍTICA I ELS LECTORS

MARINA VERA

10 ENTREVISTA

L'ERÒTICA CIBERNÈTICA

DAVID MADUEÑO

12 AVANÇAMENT

MONOPATINS (SKATERS)

13 QÜESTIONARI

XIMO FERRANDIS

FRANCESC BAYARRI

DOSSIER

300 ANYS,
DE LA BATALLA D'ALMANSA

15

MOLT MÉS QUE UNA GUERRA

ANTONI FURIÓ

16

QUAN EL MAL VE D'ALMANSA

JULI CAPILLA

18

EL VENT D'ALMANSA
QUE TOT HO ARRASA

LAURA IBÁÑEZ

20 REPORTATGE

PREMIS LITERARIS

CIUTAT D'ALZIRA 2006

22 REPORTATGE

VALORS, LLIBRES I ESCOLA

EDUARD HERVÀS MARTÍNEZ

24 QUADERNS D'ANIMACIÓ LECTORA

NAVEGANT ENTRE LLIBRES

25

RESSENYES

29

NOTÍCIES

30 EL RETROVISOR

QUARANTA ANYS SOTA LA SORRA

LOURDES TOLEDO

EDITORIAL

Almansa 1707-2007
la memòria recobrada

A poc a poc, gràcies a reivindicacions, estudis, publicacions de llibres i celebracions de tot tipus, en els últims trenta anys, els valencians hem recobrat una gran part de la nostra història col·lectiva i de la nostra identitat com a poble. I encara que en aquest aspecte no s'avança sempre amb l'agilitat que desitjaríem, el ben cert és que s'ha aconseguit molt i que, indubtablement, estem en un camí positiu, no exempt de perills ni d'entrebancs. Per això, ens ha d'alegrar que per fi haja arribat l'hora de recordar, com es mereix, una data important i d'una repercussió enorme en la història del nostre poble, com ho és la commemoració dels tres-cents anys de la batalla d'Almansa i la posterior pèrdua dels Furs amb el Decret de Nova Planta.

Potser dir que ha arribat l'hora sembla una exageració, ja que des de l'adveniment de la democràcia al nostre país s'ha celebrat tots els anys el 25 d'abril, amb un marcat caràcter de reafirmació nacional, però, d'altra banda, també és cert que els fets succeïts durant els episodis d'aquella Guerra de Successió a la corona espanyola són encara bastant desconeguts entre la gent. Fixem-nos, per exemple, en les poques monografies generals que hi ha adreçades a un públic lector no especialitzat en història, o en les poques recreacions de ficció novel·lades que s'han escrit ambientades en l'època, en contraposició a les d'altres períodes. Per tant, feia falta un esforç de divulgació per suplir aquesta desconexió i per remarcar la importància d'un esdeveniment històric transcendent que no pot quedar més temps en l'oblit. I, sens dubte, l'aniversari de l'efemèride n'oferia l'oportunitat.

A hores d'ara, Edicions Bromera ofereix dues obres diferents i complementàries. L'una és *Vent d'Almansa*, de Josep Franco, Premi de Novel·la Històrica Juvenil Far de Cullera, que s'afegidignament a dues altres recreacions de ficció anteriors que convindria rescatar –*Quan bufa el ponent*, de Jorqui Querol, i *Vespres de foc*, de Vicent Sanchis–; i l'altra, el llibre de Joan Francesc Mira titulat *Almansa 1707. Després de la batalla*, les últimes paraules del qual són ja tota una invitació i un reclam a la urgència de la necessitat de recobrar la memòria. Reproduïm-les ací per la seua claredat i per l'avinentsa de dir-les encara en els temps en què vivim: «Algú va dir, i és un lloc comú, que un poble que no recorda la seua història està condemnat a repetir-la. Però és molt pitjor: un poble que no és conscient de la pròpia història està condemnat a perdre-la, a perdre's ell mateix, a dissoldre's i a deixar d'existir». Amb això, evidentment, està tot dit.

CONFIDÈNCIA

JAUME CABRÉ

UNS XICOTS D'UNA REVISTA LITERÀRIA EM PREGUNTAVEN FA UNS MESOS COM CONCEBIA EL FET LITERARI. ENCARA ARA PENSO EN LA PREGUNTA. PENSO, PER EXEMPLE, QUE ENTENDRE LA LITERATURA COM UNA FORMA DE VIDA ÉS LA SALVACIÓ CONTRA LA TEMP-

TACIÓ DE PENSAR QUE LA LITERATURA ÉS UN JOC. M'IRRITA LA BANALITZACIÓ QUE ALGUNS PROMOUEN EN NOM D'UN SUPOSAT NOUCENTISME D'ORDRE I DE NO-COMPROMÍS LITERARI. PER A MI, EL TEXT LITERARI HA DE TENIR UNA CÀRREGA MORAL I VITAL.

De la mateixa manera que me la jugo escrivint, desitjo que el text que escric commocioni el lector. Perquè penso que ni escriure ni llegir no són actes banals.

Un escrit literari m'interessa i fins i tot em pot apassionar si està confeccionat sobre la base de dos discerniments de l'autor: la consciència d'estil i la consciència de la pròpia mort. La primera, perquè l'escriptor conscient sap que treballa amb el llenguatge com a únic material; i que, per tant, ha de ser receptiu a qualsevol troballa estilística i ha de saber estudiar en profunditat la llengua; no és endebades que els escriptors diem que la nostra pàtria és la llengua. I la segona, perquè ha de ser conscient que allò que faci, que la conversió en text d'allò que vol dir, és una manera de dialogar amb la condició humana, amb la realitat de la vida i de la mort.

No entenc l'actitud dels escriptors que presumeixen de banals; no puc entendre que gastin tantes energies en una activitat que és purament un joc i que si no està ben feta no passa res. És més: la voluntat de l'escriptor ha de ser la de fer obra ben feta, obra bona. I això comporta un esforç. És fugir d'aquesta insubstancialitat que està en voga. I ara que apareix la paraula *voga*, penso en la moda: si l'escriptor es deixa guiar per la moda, que és efímera per naturalesa, anirà de corcoll i no es llegirà a ell mateix, sinó que es turmentarà llegint els llavis dels savis que li dicten per on ha d'anar i com ha d'escriure.

Amb el temps, aprens coses, és clar. Per exemple, sobre el rumor que corre i que assegura que molts novel·listes,

molts poetes o dramaturgs que tenen una producció regular, en el fons sempre estan escrivint el mateix llibre, he de dir que sí i que no, que possiblement és veritat en alguns casos i en altres no és tan clar. Però, en canvi, arribo a la conclusió que no és que sempre estigui escrivint el mateix llibre, sinó que tota la meua obra, pel que fa a actitud vital, compromís artístic i estilístic, és un sol text, és un sol gest humà dividit en una sèrie de títols. Crec que això és una mica diferent del fet d'escriure sempre el mateix llibre i penso que es pot dir de totes

les arts. Confesso que em costa separar literatura i vida; en la meua vida hi ha la literatura i en la literatura que escric o lleigeixo hi ha la meua vida.

La paraula (el bateig de la cosa) és el primer i gran esforç de la humanitat per entrar en el món dels conceptes. Quan tens capacitat de conceptuar la cosa, la fas teva. Els qui tenen un vocabulari reduït, per exemple els que comencen a aprendre una llengua, es passen el dia assenyalant, gesticulant i usant díticis (*això, allò, el daixò, aquí, allà*). Quan cada cosa té un nom, la fas teva. Per tant, a més d'entendre que, quan parlem, la paraula fa la cosa, també entenc que, quan fem

literatura, quan inventem mons amb voluntat artística, la paraula és la cosa. La literatura, més en profunditat que el llenguatge, és una manera de posseir el món. Els escriptor quan no escrius de coses sinó que escrius les coses. Escriure, com llegir, és una manera de viure. Dit d'una altra manera, pots passar-te la vida escrivint i, si no hi has abocat el teu interior, només has dit paraules. L'ambició de l'escriptor, penso, és la d'haver estat capaç de dir coses.

De la mateixa manera
que me la jugo escrivint,
desitjo que el text
que escric commocioni
el lector

REVISTA DE LLETRES

44

HIVERN

2006

L'ILLA ÉS UNA PUBLICACIÓ D'EDICIONS BROMERA,
COORDINADA PER JOSEP A. FLUIXÀ I DIRIGIDA PER
JOAN CARLES GIRBÉS.

CONSELL DE REDACCIÓ: MARTA ESTRELLES I MARIA
VILLALBA

CONSELL ASSESSOR: PASQUAL ALAPONT, JOSEP
BALLESTER, JEREMIES BARBERÀ, SALVADOR BATALLER,
ISIDRE CRESPO, JOSEP GREGORI, VÍCTOR A. OROVAL,
JOSEP PALÀCIOS, ENRIC SALOM I ENRIC SÒRIA
CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA: AMAIA CRESPO, JULI JORDÀ,
DAVID MORELL I BEGONYA SOLER

DISSENY GRÀFIC: ENRIC SOLBES

ARXIU GRÀFIC: DESIRÉE PALMA

MAQUETACIÓ: CARLES BARRIOS, EVA BUENO, SANTI
CERVERA, SUSANA FRAGUAS, PERE FUSTER, DANI
ROSELLÓ I XAVIER TORTOSA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: APARTAT DE CORREUS 147,
46600 ALZIRA (RIBERA ALTA), TELÈFON 962 402 254

ADREÇA A INTERNET: www.bromera.com

CORREU ELECTRÒNIC: illa@bromera.com

CONTRACTACIÓ DE PUBLICITAT: comercial@bromera.com

IMPRESSIÓ: BORMAC

TIRADA: 39.000 EXEMPLARS

ISSN: 1134-8666 / DL: V-166-1990 / PVP: 1 €

L'ILLA NO S'IDENTIFICA NECESSÀRIAMENT AMB ELS
ARTICLES DELS SEUS COL·LABORADORS, NI ELS TOR-
NA ELS ORIGINALS NO SOL·LICITATS, NI HI MANTÉ
CORRESPONDÈNCIA.

L'ILLA AUTORITZA LA REPRODUCCIÓ DELS SEUS AR-
TICLES SI SE'N FA ESMENT DE LA PROCEDÈNCIA.

L'opinió de la crítica

«És una novel·la excel·lent i d'escriptura molt suggeridora. [...] Suso de Toro es recrea en la narració de passatges d'alta tensió literària, de profunda penetració psicològica. [...] Cal saludar una novel·la de qualitat, en què paga la pena endinsar-se.»

LUIS MARÍA ANSÓN, *El Mundo*
Setembre de 2006

«Aquesta novel·la és una de les obres de la dècada. L'haurien de llegir tots els adol·lescents d'aquest país. Tal vegada també hauria de ser el llibre de capçalera de molts professors i directors d'institut.»

ALÍCIA, *bloc Llegit*
Novembre de 2006

«Totes dues obres [...] tenen una gran força i teatralment són molt enginyoses. Tant *La festa d'aniversari* com *El porter* mostren la veritable dimensió d'un premi Nobel perfectament merescut.»

JOAN AGUT, *Avui*, Setembre de 2006

«Amb un to equilibrat, però apassionat, i un llenguatge planer i convincent, l'autor fa sentir la seva veu, una veu lúcida, afectuosa i ferma... que probablement és l'única veu amb què els adolescents permeten que un vell se'ls acosti i els parli.»

JOSEP MARIA ALOY, *Escola Catalana*
Juny de 2006

«Lectura estimulant i divertida amb un bon ventall de personatges ben definits. La novel·la no és sols un relat més de joves, sinó una reflexió sobre els dubtes de l'adolescència enfront de les pautes dels adults.»

EULÀLIA VENTALLÓ, *Faristol*
Novembre de 2006

«Una història molt recomanable per a primers lectors i primeres lectores, i per a tots aquells a qui els agrada buscar sabors nous en la vida.»

NIEVES AVILÉS, *Lletres Valencianes*
Tardor de 2006

CORNELIA FUNKE

JOAN PORTELL RIFÀ

CORNELIA FUNKE EN *QUAN EL PARE NOEL VA CAURE DEL CEL* (BROMERA, 2006) ENS OFEREIX LA SEVA CARA MÉS TENDRA. I HO FA ENFRONTANT-SE AMB EL PODER, LES ENVEGES I LES TRAÏCIONS, QUE TAMBÉ HAN ARRIBAT AL MÓN DELS PARES NOEL. AQUESTA NOVEL·LA, AMBIENTADA EN EL NADAL NÒRDIC, ALLÍ ON NEVA DE DEBÒ I LA GENT ESPERA L'ARRIBA-

DA DELS REGALS, ENS APORTA UNA VISIÓ INNOVADORA D'UN REREFONS QUE ERA IDÍLLIC FINS A L'ARRIBADA DE FUNKE. UN RELAT SENSE GRISOS ON ELS LECTORS TROBARAN UN REFUGI PER A LA SEVA IMAGINACIÓ, TANT EN EL TEXT COM EN LES EQUILIBRADES IL·LUSTRACIONS A TOT COLOR AMB QUÈ ES COMPLEMENTA.

Cornelia Funke (Dorsten, Alemanya, 1958) s'està erigint en una de les autores de literatura infantil i juvenil de més projecció internacional. I més darre-rament, quan ha superat amb èxit l'adaptació al cinema d'una de les seves novel·les més rodones: *El senyor dels lladres* (Columna, 2002; a Alemanya el 1999). Aquesta novel·la, guanyadora de cinc premis de literatura, li obrí les portes dels joves lectors d'arreu, i així mateix d'editorials de molts països on fins aquell moment era una desconeguda.

I el que per a uns podria ser una sort, especialment per als joves lectors, començà a ser un maldecap per als estudiosos de la literatura juvenil. I és que, d'acord amb el cúmul de novetats, sembla que les més de quaranta obres que Funke té publicades a Alemanya hagin d'arribar a les nostres llibreries alhora. I aquesta manca de seqüència temporal ens pot portar a pensar que *El cavaller del drac* (Columna, 2004), publicat al seu país el 1997, es va escriure després del ja esmentat *El senyor dels lladres*. Tot i això, a continuació intentarem donar una mica de llum a l'embolic.

Pedagoga i il·lustradora —ha il·lustrat la majoria de les seves obres—, algú s'ha atrevit a comparar-la amb Michael Ende i la seva *La història interminable*, i amb Tolkien i la seva cosmogonia. Una comparació sobre la qual el temps dictarà sentència, però que no va desencaminada quant a qualitat literària i un xic més fora de ruta pel que fa a l'aportació a la història de la literatura juvenil i a la capacitat evocadora i creadora.

A més d'*El senyor dels lladres* (2002), a les nostres mans han arribat successivament el ja esmentat *El cavaller del drac*, *Igraine la valenta* (Columna, 2003; publicat a Alemanya el 1998), *Cor de tinta* (RBA, 2005; a Alemanya el 2003), *Sang de tinta* (RBA, 2005; a Alemanya es publicà el mateix any) i el 2006 *Apártate de*

Les obres de Cornelia Funke han estat traduïdes a més de vint idiomes i han assolit un gran èxit.

Mississippi! (Siruela, 2006; a Hamburg el 1997), *Cornelia Funke cuenta cuentos* (Edaf, 2006) i *Quan el Pare Noel va caure del cel* (Bromera, 2006). Però les investigacions també ens han portat a conèixer que en els seus inicis va escriure una sèrie de títols que tenien com a protagonista Hugo, un fantasma, i que la trilogia de la *Tinta* es completarà aviat amb la darrera entrega, que rep el nom de *Mort de tinta*.

AVENTURES I FANTASIA

Però si ordenem els seus llibres segons la publicació a Hamburg, ens adonarem que l'autora ha evolucionat cap a obres més completes, complexes i agosarades. I així trobem que d'aquella història innocent d'*Apártate de Mississippi!*, gairebé a imatge i semblança de Christine Nöstlinger, l'autora ha traspassat posteriorment la frontera dels personatges d'una sola peça, bons per naturalesa, els ha vestits d'humanitat i ha creat dos nens, Prosper i Bonifazius d'*El senyor dels lladres*, humans, de carn i ossos, amb dubtes i temors. És aquesta una obra que ens permetrà entreveure la que fins ara és la seva obra magna, especialment per volum: el món de la *Tinta*, una trilogia on la Meggie, la protagonista, ens porta de viatge al món dels llibres, una gran novel·la d'aventures i una declaració d'amor als grans textos universals que captiven el narrador. Però és aquí on potser és necessari que l'autora apliqui aquella frase d'«al pot petit hi ha la bona confitura» i torni als orígens on pouar en la simplicitat per evitar l'excés de fantasia, un món on cal filar molt prim perquè tots els engranatges encaixin a la perfecció, com van saber fer Ende i Tolkien. Sens dubte, Cornelia Funke és una autora que seguirem amb delit ara que la coneixem una mica més.

**L'han comparada amb
Michael Ende i
La història interminable,
i amb Tolkien i
la seva cosmogonia**

QUAN EL PARE NOEL VA CAURE DEL CEL.

CORNELIA FUNKE. BROMERA, 2006.

Dubtes?

El fet que llibres com *A cegues*, de Claudio Magris, o *El mar*, de John Banville, es mantinguen durant setmanes en les llistes dels més venuts no referma la idea que la bona literatura acaba surant?

Per què sembla impossible que cap obra escrita originàriament en la nostra llengua guanye el premi Llibreter? Tan malament està la literatura catalana?

Era necessària la figura del «supervisor de llengua» en la revista *Lletres valencianes*, que ha produït l'espantada d'un grup significatiu dels millors col·laboradors?

Com és que el programa de Frankfurt 2007, que venia precedit de llargues polèmiques, ha tingut tan bona acollida en el sector? S'estan començant a fer les coses bé, per fi?

Per què en un primer moment la web del Saló del Llibre de Barcelona només va recomanar blocs literaris en castellà?

«Per arribar a ser un bon editor calen moltes coses: llegir amb lucidesa, tenir una àmplia xarxa de relacions amb tota la gamma possible de complicitats, conèixer prou idiomes per detectar les tendències internacionals, etc. Però sobretot cal ser un gran seductor.»

EL LLIBRETER
<http://llibreter.blogspot.com>

«La primera funció d'una novel·la és el llenguatge; la segona, emocionar.»

EMILI TEIXIDOR, *Avui*

«En general, els escriptors catalans haurien de llegir una mica més, formar-se amb més convicció. Entrenar-se en la lectura (alguns, estrenar-se en la lectura).»

JORDI LLAVINA, *Benzina*

Ofenses

JOSEP FRANCO

L'alba del 26 d'abril de 1707, quan els valencians es despertaren, no notaren res estrany: el sol era el de sempre, com el paisatge o el carrer, el veïnat o les obligacions diàries. Però aquell dia havia començat un procés que pretenia imposar-los una cultura, unes institucions, unes lleis, una llengua i una manera de viure que no eren les seues, sinó les dels vencedors d'una batalla que, la vespra, havia deixat més de deu mil cadàvers a les planes d'Almansa. Aquella batalla només va ser un episodi d'una guerra llarga i lletja que va definir una nova Europa; però, a nosaltres, ens va relegar a la categoria d'efectes col·laterals.

Des d'aleshores, amb més o menys virulència, però sempre guiats pels mateixos interessos, els vencedors d'aquella batalla, que no de la guerra, no han parat de recordar-nos la nostra condició de vençuts; i no sols ens han imposat la seua manera de viure, sinó que ens han convertit en una minoria que, alguns d'ells, es vanten de protegir.

Però, a pesar que fa quasi tres-cents anys que els valencians ens veiem obligats a rosegar alguns dels ossos més durs d'Europa, encara hi ha moltes persones que estan orgulloses de ser valencianes i que col·laboren dia a dia en el progrés del País Valencià. Només el flagell de l'autoodi, fill de la ignorància, ens frena, ens separa, ens fa magnificar les diferències i ens impedeix sumar esforços per assolir el ritme que ens convertirà, per fi, en poble.

Per això reivindique l'esperit del 26 d'abril: perquè els valencians sempre hem estat capaços de refer-nos després d'una derrota i, ara que l'esperança d'una victòria s'albira en la carena, és el moment d'arromangar-nos i de posar-nos a treballar, braç a braç, per recuperar tantes coses com hem perdut des que ens afecta el mal d'Almansa.

Alerta amb el brajacket

Un vocable nou aterra en la nostra tranquil·la vida lectora. Tot i que sone anglès, el *brajacket* és un invent japonès que permet incloure publicitat en els llibres. En efecte, el màrqueting no respecta res. Per sort, la publicitat no està a l'interior de les obres, sinó que es tracta d'unes sobrecobertes de paper resistent amb logotips de diverses marques que les cadenes de llibreries regalen als clients. La idea va nàixer en contemplar que molts usuaris folraven els llibres per protegir-los... de les mirades alienes. Serà l'inici de l'impuls de la literatura eròtica?

El final de l'autoria

Fa un temps que circula per Internet un text ben interessant de John Updike titulat «El final de l'autoria». Es tracta d'un discurs apassionat pronunciat en la BookExpo en què el prestigiós autor nord-americà defensa el paper tradicional de l'escriptor i dels llibreters, als quals defineix com «la sal del món dels llibres». Updike hi critica les descàrregues gratuïtes d'obres literàries a Internet, i defensa el llibre «imprès i enquadernat»: «Per a alguns de nosaltres —afirma—, els llibres són intrínsecs al nostre sentit de la identitat personal». Gloriós, Updike.

Llibres en el mòbil

Tot i que els intents de traslladar el llibre a nous suports electrònics han fracassat l'un rere l'altre (algú recorda ara els llibres electrònics?, qui compra audiollibres?), hi ha qui no es dona per vençut. Una empresa britànica ha posat en marxa un servei de descàrrega i lectura de llibres en les pantalles dels mòbils. Per a llegir *Oliver Twist*, posem per cas, cal enviar el codi «twist» al número que faciliten i, per 4,5 lliures, el

podem llegir «quan siga» i «on siga» a la pantalla del mòbil. Si teniu bona vista i us interessa, trobareu uns 400 títols disponibles a: www.i-cue.co.uk.

Tardor de premis

La tardor és l'època en què es lliuren alguns dels premis grossos a escala mundial, com ara el Nobel, que enguany ha recaigut en Orhan Pamuk (en la imatge), escriptor compromés i relativament jove però d'una solidesa literària fora de dubtes. En l'àmbit valencià s'han resolt també uns altres guardons potser no tan glamorosos com els de l'acadèmia sueca, però fonamentals per a la nostra cultura, com ara l'Alfons el Magnànim de Poesia, que ha anat a mans de Lola Andrés; els Ciutat de Xàtiva, que han estat per a Elvira Cambrils (narrativa) i Sergi Torró (poesia); o el Xaro Vidal Ciutat de Carcaixent, que ha rebut Josep M. Morrerres.

Homenatges a escriptors

No és habitual que en l'àmbit valencià les institucions reconeguen públicament la tasca impagable que duen a terme, sovint contra corrent, els nostres escriptors. No obstant això, en les últimes setmanes s'han fet homenatges públics a autors de primera fila. Josep Lozano va rebre, al final de novembre, el Guardó d'Or del Bloc Nacionalista Valencià, el mateix dia que Rodolf Sirera era homenatjat pel Bloc de Progrés de l'Alcúdia. De la seua banda, Pasqual Alapont (en la imatge) ha estat distingit amb el Porrot d'Honor de Silla. Reconeixements ben guanyats.

La LIJ ens fa més grans

En el marc del Saló del Llibre de Barcelona es va presentar un manifest signat

Flaixos

per una trentena d'editors per reivindicar, una vegada més, la importància de la literatura infantil i juvenil (LIJ) com un bé cultural essencial en el procés de formació i creixement de les persones. Alhora, se sol·licita que la LIJ s'incorpore en la vida diària dels infants i joves com una necessitat i que obtinga la implicació d'editors, escriptors, il·lustradors, llibreters i bibliotecaris, però també la contribució de pares i mares, escoles, institucions i mitjans de comunicació.

Nova Llei del Llibre

La nova Llei de la Lectura, del Llibre i de les Biblioteques que tramita

el govern central ha estat ben rebuda pel sector, ja que, a més de regular, impulsa el foment de la lectura, la creació, la dotació i el desenvolupament de les biblioteques públiques, i opta per consolidar el preu fix excepte en els llibres de text de Primària i ESO. Es troba a faltar una atenció més especial al reconeixement de les llibreries com a àmbits de difusió de la lectura i, per tant, de la cultura, però el text que es tramita inclou aspectes molt positius, com ara una memòria econòmica que preveu una inversió de més de 400 milions d'euros fins al 2014.

El Llibre verd

L'organització del IV Congrés Escola Valenciana i Societat Sostenible ha editat el *Llibre verd del territori valencià*, un volum que vol contribuir a fomentar l'estima pel nostre territori. Setze especialistes, coordinats per Carme Miquel, han elaborat uns treballs rigorosos que, en conjunt, ens aporten un coneixement global, i alhora detallat, de l'estat de territori valencià en el moment present. Més informació: www.fev.org.

Suso polèmic

Estava cantat que l'última novel·la de Suso de Toro, *Home sense nom*, no passaria desapercebuda. Les discrepàncies (sovint extraliteràries) amb el contingut de la narració, protagonitzada per un vell que va participar de forma activa en les atrocitats de la repressió franquista, han mobilitzat mitjans com la COPE, *Libertad Digital* o l'ABC, que no han dissimulat a l'hora de criticar fins a l'insult l'autor i l'obra. De la seua banda, altres mitjans com ara *El País*, *La Vanguardia* o *El Periódico* n'han elogiat sense reserves la indubtable qualitat literària. Trobareu informació completa sobre la polèmica en l'adreça: www.bromera.com/especial/suso.

Dades

Segons l'estudi «Los retos de las editoriales independientes», elaborat per la revista digital *Dosdoce*, el 65,2% dels llibreters enquestats (uns 300) opina que l'aportació principal de les editorials independents és descobrir nous autors. La segona, al seu entendre, és la vocació cultural, i, en tercer lloc, destaquen la contribució d'aquest tipus d'editorials al conjunt del sector. El 73% dels llibreters considera que el repte fonamental dels editors independents és disposar d'un canal de distribució adequat i eficaç. La major part dels segells independents sorgeixen per a permetre l'autoedició o per a impulsar un catàleg molt reduït, i desapareixen al cap de poc de temps. Així s'explica que desaparegueren 896 segells el 2005, un any en què hi va haver 3.396 editorials que publicaren algun títol.

Premi de comunicació científica «JOAN LLUÍS VIVES»

2006

Xarxa d'universitats
Institut Joan Lluís Vives

BASES

Podran participar aquelles persones que tinguen inscrita i sense defensar públicament, amb data anterior al 31 d'octubre de 2006, una tesi doctoral en un programa de doctorat d'alguna de les universitats de la xarxa Institut Joan Lluís Vives.

Per a participar caldrà presentar un article periodístic d'una extensió màxima de 8 fulls (1.800 caràcters per full) la temàtica del qual haurà de ser la de la mateixa tesi doctoral, que faça incidència, sobretot, en l'interès científic i social de la recerca en curs.

Cada autor només podrà presentar un únic article, escrit en català, original, inèdit i no premiat en altres concursos, emmarcat en una de les dues modalitats següents: (a) ciències socials i de l'educació, i humanitats i (b) ciències bàsiques, ciències de la salut, enginyeries i architectures.

Hi haurà dos premis indivisibles, un per modalitat, de 1.500 € i la publicació dels dos articles guanyadors en la revista *El Temps*. Els premis en metàl·lic se subjectaran als impostos o retencions vigents segons la llei.

Els articles s'han d'enviar abans del 31 de gener de 2007 a la Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València, (av. Blasco Ibáñez, 13 - 46010 - València). També caldrà enviar-lo per correu electrònic a l'adreça pcc@vives.org. Caldrà adjuntar-hi l'acreditació de la inscripció de la tesi en un programa de doctorat, així com de no haver estat defensada prèviament, signada pel director del departament.

El Jurat estarà constituït per professorat de les universitats de l'Institut Joan Lluís Vives i altres professionals vinculats a l'àmbit del premi.

El Jurat podrà declarar deserts els premis establerts.

La participació en aquest concurs implica l'acceptació total de les seues bases. Qualsevol dubte que puga sorgir el resoldrà el Jurat.

La decisió del Jurat es farà pública coincidint amb la reunió del Consell General de l'Institut Joan Lluís Vives que tindrà lloc a l'abril de 2007, a la Universitat Abat Oliba CEU (Barcelona).

Amb el suport de:

CÀTEDRA DE
DIVULGACIÓ
DE LA CIÈNCIA

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

CAM

Caja de Ahorros
del Mediterráneo

EL MAR DE BANVILLE

CAPTIVA LA CRÍTICA I ELS LECTORS

MARINA VERA

L'ÚLTIMA NOVEL·LA DEL PRESTIGIOS ESCRIPTOR IRLANDÉS JOHN BANVILLE HA TINGUT UNA ACOLLIDA IMMILLORABLE TANT PER PART DEL PÚBLIC COM DE LA CRÍTICA, I HA APAREGUT DURANT SETMANES EN ELS PRIMERS LLOCS DE LES LLISTES DELS LLIBRES MÉS VENUTS. *EL MAR*, LA HISTÒRIA SUBLIM I

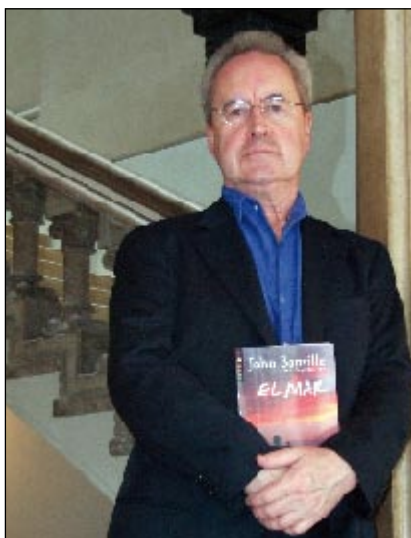
COMMOVEDORA DE MAX MORDEN, QUE ACABA DE PERDRE LA SEUA ESPOSA I ES REFUGIA EN L'ESPAI I EL TEMPS DELS RECORDS, VA CONQUISTAR TAMBÉ EL JURAT DEL PREMI MAN BOOKER 2005, EL GUARDÓ MÉS IMPORTANT DELS QUE ES CONCEDEIXEN EN LLENGUA ANGLESA.

Després de ser qualificat per George Steiner com «l'escriptor en llengua anglesa més intel·ligent i d'estil més elegant», i per Martin Amis com «un mestre, la prosa del qual és un goig constant», l'autor de novel·les com *Llibre de l'evidència*, *Mefisto*, *Kepler* o *L'Intocable* ha encertat de ple amb *El mar*, guardonada amb el Premi Hughes & Hughes Irish Novel of the Year del 2006 i el Man Booker 2005. El professor John Sutherland, president del jurat d'aquest últim premi va declarar que *El mar* és «un estudi magistral del dolor, la memòria i l'amor recordat».

Els lectors del nostre àmbit lingüístic han rebut de bon grat la traducció de Bromera, de la qual, en només dos mesos, s'han venut vora 3.000 exemplars i s'ha fet una segona edició. A més, el llibre ha ocupat durant setmanes els primers llocs en les llistes de les obres més venudes dels mitjans de comunicació més prestigiosos.

LA CRÍTICA I *EL MAR*

La crítica també ha expressat la seua complaença i s'han publicat nombrosos elogis sobre *El mar* en els suplementes literaris de la major part dels periòdics. Robert Saladrigas, de *La Vanguardia*, va afirmar: «*El mar* el situa [a Banville] al cim, a l'alçada dels McEwan, Ishiguro, Barnes o Swift. Una bona novel·la que, com a tal, deixa la seua empremta en el lector»; Juli Capilla, de *Levante-EMV*: «La publicació d'*El mar*, de John Banville, ha estat un dels encerts editorials més destacats dels últims mesos. [...] *El mar* és una obra preciosista i elegant on Banville fa gala dels seus dots extraordi-

Banville ha estat considerat per la crítica com l'hereu de Nabokov.

naris com a narrador, un exercici gairebé pictòric que, més enllà de l'anècdota, ens proveeix de sensacions i d'impressions que no ens deixen en absolut indiferents»; mentre que Jordi Llavina ha sentenciat en l'*Avui*: «El millor Banville».

També els mitjans de tirada estatal han volgut destacar la publicació d'aquesta novel·la excepcional. Així, han aparegut crítiques com aquestes: «*El mar* és una altra obra mestra de qui tal vegada és el millor estilista en llengua anglesa» (Rodrigo Fresán, *Qué leer*); «L'autor fa gala d'un virtuosisme que esdevé un magnífic aparador de ritmes i sensacions» (Francisco Casavella, *El País*); «Una creació brillantíssima» (Mercedes

Monmany, *ABC*); «En *El mar* conflueixen una prosa neta, elegant i exquisida i el caràcter nerviós i incòmode d'una trama que es teixeix i es dilueix a la vora de la vida mateixa» (Diego Gándara, *La Razón*); o «La prosa impecable de John Banville i el poder de les seues imatges captiven del principi al final. Superba» (Sonia Rueda, *20 minutos*).

UN ÈXIT D'ABAST INTERNACIONAL

Tanmateix, abans de publicar-se al nostre país, *El mar* ja havia rebut comentaris elogiosos a la Gran Bretanya. «La prosa de Banville és sublim. En cadascuna de les pàgines el lector queda captivat per una línia o una frase que mereix ser rellegida» (*The Telegraph*); «Banville és un mestre, un artista amb el control total del seu ofici» (*The Times*); o «Una novel·la bella, exigent i extraordinàriament gratificant» (*Irish Independent*), en són només uns quants exemples.

«*El mar* és una altra obra mestra de qui tal vegada és el millor estilista en llengua anglesa»

L'ERÒTICA CIBERNÈTICA

DAVID MADUENO

AVÍS A NAVEGANTS: LA CIBERLITERATURA JA ÉS AQUÍ. DESBORDANT, IMPULSIVA, IMMINENT. EN TONI IBÀÑEZ I L'EMMA PIQUÉ, CONTAGIATS PEL VERTIGEN DE L'ATRACCIÓ TECNOLÒGICA, HAN ANAT MÉS ENLLÀ. DURANT DEU DIES I DEU NITS VAN REFUGIAR-SE A *L'ORACLE IMMINENT*, UN LLOC TAN REAL COM LA VIDA MATEIXA ON VAN PRETENDRE SER QUI NO EREN I D'ON VAN EXTREURE UNA NARRACIÓ DE

PASSIÓ ERÒTICA I EL TESTIMONI QUE LA VIDA ES POT TROBAR FINS I TOT DARRERE D'UNA PANTALLA D'ORDINADOR. EL PREMI DE LITERATURA ERÒTICA LA VALL D'ALBAIDA CONFIRMA QUE LA SEVA INTUÏCIÓ ELS HA CONVERTITS EN PIONERS D'UNA NOVA MANERA DE VIURE I ENTENDRE AQUEST GÈNERE LITERARI. COM NO PODIA SER DE CAP ALTRA MANERA, L'ENTREVISTA ES VA FER A TRAVÉS DEL XAT.

—**S**ou uns sacrílegs. No sols escriviu una obra literària en format electrònic, també cerqueu la voluptuositat dels mots. Què en diran, els lletraferits?

Toni: *Sacrilegi* és un terme cristià... Si el sexe és sagrat, no som sacrílegs. El millor que poden fer els lletraferits és lletramorir-se.

Emma: Internet és una eina com una altra. La importància de l'obra són les paraules, els missatges, l'eròtica de la literatura. Tant és, pel davant o pel darrere.

T: Pel darrere és millor.

—*Però no creieu que Internet ens allunya del contacte físic?*

E: És evident, en la literatura no hi ha contacte físic més que amb el llibre o les tecles o la pantalla.

T: Internet és real si hi vivim, ens absorbeix com ens pot absorbir un llibre.

E: El mitjà sempre s'interposa entre emissor i receptor. Ara parlem aquí, però no ens veiem ni ens toquem.

T: Escriure un *mail* és acaronar les neurones de l'altre... Hi ha orgasmes literaris.

E: Si parlem d'Internet, parlem d'un mitjà.

T: Els orgasmes literaris, Emma, no els fa el mitjà.

E: Cert. Les paraules i la manera de mesclar-les. La literatura.

T: La poderosa ficció que ens arrossega, com ara els somnis. I és alguna cosa real, més real que la mateixa realitat externa, física.

—*Què va ser abans, el mail o L'Oracle?*

Toni:
«Escriure un *mail*
és acaronar
les neurones
de l'altre... Hi ha
orgasmes literaris»

T: Primer van ser els *mails*.

—*Per tant, el concepte de llibre devia agafar forma després...*

E: En veure que encaixàvem dos personatges i que es construïa una trama, vam decidir enviar el resultat a un premi. Això ens obligava a ser coherents en els fets que relatàvem.

—*Tot plegat, doncs, va brollar com la passió dels protagonistes, Mouchette i Vogelfrei, esclatant, indeturable.*

T: El llibre de paper és un objecte material, però la (ciber)literatura no és cap objecte material, sinó la fusió de dues subjectivitats digitalitzades, enfervorides, lliurades a la ficció ardent. Vogelfrei i Mouchette es van imposar de seguida...

E: La passió per les paraules i l'eròtica de la literatura es van fusionar.

—*Llavors, aquesta ficció, si segueix el fervor dels dos subjectes, pot ser inesgotable, potser no té final.*

E: En té, inevitablement.

T: Toni era i pensava i sentia com Vogelfrei. No podia durar sense afectar el conjunt del seny, calia liquidar-ho aviat.

E: Malament aniríem si les històries no tinguessin final.

T: Jo ho comparo amb una sotragada de droga o una borratxera... Les paraules s'envolen i prenen vida pròpia (com els personatges), però ens costa admetre que nosaltres (Toni i Emma) hem quedat tocats, ja no som els mateixos després d'aquest «viatge oracular»...

El llibre és el nostre fill, el de la nostra còpula literària.

—Així doncs, ciberliteratura metaliterària...

T: La materialització de la ficció. Un llibre-objecte-de-paper que conté paraules que ens van unir i ens uniran amb el lector: TOT ÉS COPULATIU, SEXUAL. Allò que ens va seduir sense remei a nosaltres, ara ha de seduir els lectors.

—L'Oracle Imminent ens ha d'excitar als lectors per dues bandes: per la del joc literari i per la del sexual. O ambdues es barregen?

E: Espero que ambdues es barregin.

T: Cada lector trobarà el que busca: llegim per trobar alguna cosa. Volem ser seduïts.

—Diuen que el cervell és l'òrgan més eròtic que tenim...

T: Les paraules van directes al cervell i aleshores fan que certs neurotransmissors s'alliberin... El plaer de la lectura. És fisicoquímic, l'estat de gràcia de la INSPIRACIÓ. Inspiració creativa és el mateix, no s'esdevé sovint. El busquem, fins que arriba i salta l'espurna.

—Us veieu ja fora de L'Oracle? Us queda lluny o, per contra, el dueu encara enganxat a la pell?

E: A mi em queda lluny.

T: L'Oracle no el vaig escriure jo, sinó un que ja no sóc, un paio pirat del qual he hagut de desempallegar-me per

TONI IBÀÑEZ (Lleida, 1964) ha guanyat una vintena de premis literaris i és un bloqueig reconegut pels blocs *Tros de Quòniam* i *Entrellum*. *Ciberdietari 06* (<http://entrellum.blogspot.com>).

EMMA PIQUÉ (Terrassa, 1974) és una apassionada de la ciberescriptura i manté els blocs *toxica* (<http://www.toxinea.blogspot.com>) i *emmapb* (<http://emmapb.blogspot.com>).

L'Oracle Imminent és una novel·la trencadora on el sexe i les noves tecnologies són protagonistes. S'acompanya del postludi d'un bloqueig il·lustre: Biel Mesquida, Premi Nacional de Literatura 2006, i té web pròpia: <http://www.freewebs.com/tonibanez/oracleimminent.htm>.

poder sobreviure, encara que sovint se m'apareix... Cada obra que fas és una pell de serp que deixes a la vora del camí. Pellerinques de vivències passades aparaulades. L'Oracle està molt lluny... Fou sensacional quan bullia... deu dies i escaig...

—Heu pogut experimentar un paper doble: lectors i escriptors. Quan l'autor escribia per a vosaltres, a la vegada podíeu suggerir-li com avançar.

E: La velocitat permet que la trama es creï en un temps impensable. I quan la trama és feta a quatre mans, pren dimensions temporals molt properes a la realitat. El fet que la trama s'anés confegint a mesura que s'escribia, ens ha anat dirigint el contingut.

—Toni, em sembla que per a tu Internet és una extensió més del teu sistema nerviós.

T: Aquesta és la clau del que jo anomeno «*homo digitalis*». Cada link és una nova sinapsi. Podries dir que la teva biblioteca és una perllongació del teu cervell físic, d'acord; però és que Internet multiplica per un milió tot això. Internet és una pròtesi bestial que eixampla el meu món i em fa ser digitalment. En L'Oracle, l'Emma i jo vam viure virtualment.

L'ORACLE IMMINENT. TONI IBÀÑEZ I EMMA PIQUÉ.

POSTLUDI DE BIEL MESQUIDA. BROMERA, 2006.

Coneixes lectors a qui els agradaria rebre la revista de lletres L'IIIa? Ara tens l'oportunitat de subscriure'ls de manera totalment gratuïta. Ompli aquesta butlleta (o bé una fotocòpia) i envia'ns-la a: Edicions Bromera - Subscripció L'IIIa - Ap. Correus 147 - 46600 Alzira. També des de la web: www.bromera.com.

REVISTA DE LLETRES

Nom

Cognom

Adreça

CP

Població

Telèfon

Professió

Edat

Correu electrònic

Subscripció a la revista de lletres L'IIIa

MONOPATINS

(SKATERS)

EL DRAMATURG MANUEL MOLINS RETRATA EN LA SEUA NOVA OBRA, *MONOPATINS (SKATERS)*, D'UNA MANERA CONCRETA I EFICAÇ, ELS PROBLEMES QUE ES VIUEN EN L'ENSENYAMENT SECUNDARI, MÉS ENLLÀ DE LES SIMPLIFICACIONS QUE EN FAN ELS POLÍTICS I ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ. A TRAVÉS DE LA RELACIÓ ENTRE SARA, LA JOVE PROFESSORA,

I DAVID, L'ESTUDIANT ADOLESCENT, CONEIXEREM LA INCLINACIÓ DE DAVID CAP A LA VIOLÈNCIA I ELS DUBTES SOBRE L'OFICI D'ENSENYAR QUE COMENÇA A COVAR SARA. UNA OBRA BEN DOCUMENTADA, REALISTA I SOCIALMENT COMPROMESA ON MOLINS TORNA A DEMOSTRAR LA SEUA CAPACITAT PER A SORPRENDRE. ACÍ US N'OFERIM UN TAST.

SARA. Què és, això?

DAVID. El dibuix.

SARA. (*Desplega el paper i l'observa.*) Això és un dibuix?

DAVID. Una broma.

SARA. Una broma?

DAVID. No és res més que una broma.

SARA. I què significa?

DAVID. No té cap significat.

SARA. No?

DAVID. És una broma.

SARA. Quina broma?

DAVID. Una broma no és més que una broma.

SARA. Hi ha moltes classes de bromes. Què vol dir?

DAVID. Que no ho veus? Un monopatí; no és més que un monopatí.

SARA. I això? (*Silenci.*) Un monopatí que esclata sobre... Sembla un míssil contra una ciutat...

DAVID. (*No pot contenir el riure.*) Contra una ciutat?

SARA. No és això?

DAVID. Ni és un míssil ni una ciutat.

SARA. (*Llegint.*) «Et clavaré el monopatí pel cul»... Ah, ja ho entenc. (*DAVID riu.*) O siga que el dibuix és un monopatí contra el cul d'algú... (*Continua llegint.*) «Sabem on vius i podem dir-li a ta mare que ets un *marica*. Vés amb compte»... Ja ho entenc.

DAVID. No és tan difícil.

SARA. Ara entenc per què la professora t'ha enviat a mi i no al cap d'estudis.

DAVID. Ah, sí?

SARA. Això no és només un problema de disciplina.

DAVID. És una broma; no és res més que una broma i vosaltres ho compliqueu tot.

SARA. És una amenaça.

DAVID. Una amenaça?

SARA. Amenaces un company d'agredir-lo amb el monopatí i... Per què?

DAVID. Per què?

SARA. Sí; per què?

DAVID. Per res.

SARA. La violència i la coacció no s'han de tolerar mai. Ni de broma.

DAVID. Això no és violència ni coacció.

SARA. I què és?

DAVID. Una broma, ja t'ho he dit; res més que una broma.

SARA. Hauré de parlar amb els teus pares.

DAVID. Parla amb qui vulgues.

SARA. Tens un monopatí?

DAVID. Sí. Ens reunim un grup d'amics per recórrer la ciutat. Fem carreres i competicions de salts, figures i piruetes. Som els millors *skaters* de tots.

SARA. Els explicaré l'assumpte.

DAVID. Explica el que vulgues; però no em faran res.

SARA. No?

DAVID. Els meus pares no em faran res perquè jo no he fet res.

SARA. Una doble amenaça...

DAVID. ...doble amenaça?...

SARA. ...i coacció.

DAVID. Coacció, també?

SARA. Amenaces un company d'agredir-lo i de dir-li a sa mare que...

DAVID. Què?

SARA. Una mentida.

DAVID. Mentida?

SARA. Això és indigne.

DAVID. Estàs exagerant; vosaltres sempre ho exagareu tot.

**SARA. La violència
i la coacció
no s'han de tolerar
mai. Ni de broma**

MONOPATINS (SKATERS). MANUEL MOLINS

BROMERA, 2006.

XIMO FERRANDIS:

«EL PACTE EU-BLOC HAURIA DE PRODUIR UN CANVI EN LES RELACIONS ENTRE TOTA L'ESQUERRA»

FRANCESC BAYARRI

XIMO FERRANDIS (GANDIA, 1965) ÉS REDACTOR DEL DIARI *EL PAÍS*. HA FET INCURSIONS EN RÀDIO, PERÒ EL SEU HÀBITAT NATURAL, EL TROBA ENTRE EL PAPER I LA TINTA. ACABA DE PUBLICAR EN BROMERA UN LLIBRE INSÒLIT, *L'ESQUERRA AL SOFÀ*, ON OFEREIX LES CLAUS DE LA POLÍTICA VALENCIANA. ÉS INSÒLIT

PER INFREQÜENT: ELS PERIODISTES VALENCIANS NO SOLEN PRACTICAR L'EXERCICI DE LA TEORITZACIÓ. TAMBÉ ÉS INSÒLIT PER UNA ALTRA RAÓ: *L'ESQUERRA AL SOFÀ* ES LLEGEIX MOLT BÉ, MALGRAT QUE ANALITZA UNA CLASSE POLÍTICA NO SEMPRE, DIGUEM-NE, EXCITANT.

—*Comencem pel final. A la fi, hi ha pacte entre Esquerra Unida i el Bloc.*

—El pacte és la conseqüència de la demanda que hi ha al carrer per part dels sectors progressistes de la societat valenciana. Però s'haurà de produir un canvi en les relacions entre tots els partits de l'esquerra respecte a com s'han comportat els darrers anys.

—*De les tres opcions —que continuen les coses com fins ara, que hi haja bipartidisme, o que una entesa de progrés possibilita un canvi de govern—, quina resulta més versemblant hui?*

—Segurament que les coses continuen com estan. Però s'ha de dir que la ciutadania encara no està en clau electoral i, per tant, no es troba davant la situació d'haver de triar.

—*El llibre explica que els comportaments electorals no es canvien per misèries humanes en la confecció de les candidatures, sinó per moviments sociològics, demogràfics i econòmics profunds. Quins van capgirar una majoria electoral de progrés per una de conservadora al País Valencià?*

—Després de la modernització del país feta pels socialistes en els anys huitanta, el projecte del PSPV es va ensorrar. L'atur va tenir un cost elevadíssim per a aquest partit; la societat valenciana es va fer més urbana; els problemes, més complexos, i el partit de Lerma va perdre votants pel centre.

—*Hi ha trets específics en la política valenciana? O ací es vota com a Castella i Lleó?*

—Hi ha trets específics. Es poden discutir, però n'hi ha uns quants de ben evidents. L'existència d'un sistema electoral pactat durant la transició i pensat per a laminar les minories polítiques dificulta la pluralitat en les Corts. La falta

L'anàlisi de Ximo Ferrandis esdevé necessari per a acarar les eleccions de 2007.

© Jesús Ckcar

de consens sobre la qüestió identitària és un altre tret que ha llastat el desenvolupament del País Valencià.

—*Has assegut l'esquerra al sofà i no al divan...*

—*Divan* és una paraula àrab amb connotacions de poder. Era el lloc on els visirs reunien el govern i despatxaven els assumptes del califat. El llibre presta atenció als anys en què l'esquerra no ha governat. A més a més, el sofà té més avantatges que el divan. Apro-

fita per a la psicoanàlisi com el divan. És un moble més casolà i permet fer moltes més coses: pensar, descansar... A qualsevol que li preguntem dirà que s'hi poden fer moltíssimes coses.

—*Les eleccions, les perden aquells que governen, o hi ha un espai per a influir en els moviments pendulars de l'electorat?*

—Sempre hi ha marge per a convèncer l'electorat. Els moviments pendulars en política es poden accelerar o retardar. De fet, les últimes convocatòries s'han resolt per un marge de vots molt estret entre progressistes i conservadors. I la clau està en el grau de mobilització de cada bloc ideològic.

—*Si canvia el signe polític en les eleccions de 2007, seurà la dreta al sofà?*

—Si això passa, segurament, les conseqüències polítiques seran estatals, no sols del País Valencià. Si els populars perden la Generalitat, el més probable és que perden les municipals arreu d'Espanya, i això col·locaria Rajoy en una situació molt complicada.

De tota manera, ara a qui li toca seure una estoneta al sofà és a mi, per tal de repensar els nous projectes per als pròxims anys.

**La ciutadania
necessita que
els polítics es miren
menys el melic i
miren més el carrer**

L'ESQUERRA AL SOFÀ. XIMO FERRANDIS.

BROMERA, 2006.

VILAWEB | Lletres

Actualitat - Reportatges - Entrevistes - Novetats editorials
vint-i-quatre hores al dia i set dies a la setmana

www.vilaweb.cat/lletres

MOLT MÉS QUE UNA GUERRA

ANTONI FURIÓ

EL 25 D'ABRIL DE 1707 ERA DILLUNS, L'ENDEMÀ DEL DIA DE PASQUA. ALS VOLTANTS D'ALMANSA, UNA PETITA VILA CASTELLANA DE POC MÉS DE TRES MIL HABITANTS, EN LA FRONTERA ENTRE LES DUES CORONES PRINCIPALS DE LA MONARQUIA HISPÀNICA DELS ÀUSTRIA, CASTELLA I ARAGÓ,

I A LES PORTES JA DEL REGNE DE VALÈNCIA, DOS GRANS EXÈRCITS S'H'I HAVIEN CONGREGAT PER LLIURAR UNA BATALLA QUE, NINGÚ NO HO SABIA ENCARA, RESULTARIA DECISIVA PER A LA SORT DE LA GUERRA I PER AL FUTUR DELS VALENCIANS.

Les primeres a arribar-hi, tres dies abans, havien estat les tropes borbòniques, comandades pel duc de Berwick, amb la intenció no tant de continuar la campanya cap a València com de barrar el pas a una contraofensiva austriacista. Les forces de l'arxiduc, que havien vist retardat l'avanç per la resistència ferma que havien trobat al castell de Villena, després de caminar moltes hores, arribaren ja cansades, a mitjan matí, al camp de batalla. Les dirigien un hugonot francès, el comte de Galway, i un veterà militar portuguès, el marquès Das Minas. La batalla començà poc abans de les tres i durà tota la vesprada. Entre els més de cinquanta mil homes que participaren en el combat —uns 30.000 del costat borbònic i uns 25.000 per part dels austriacistes—, no hi havia cap valencià.

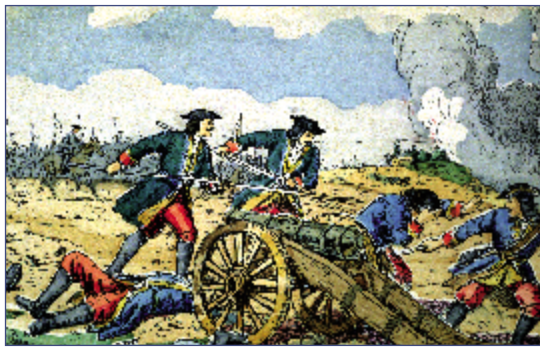
Potser alguna companyia de voluntaris, però no formacions d'envergadura. Aquella batalla, en què —després se sabia— es decidia la sort dels valencians, va ser lliurada per estrangers. Castellans, francesos i italians, al costat de Felip V, i anglesos, alemanys, holandesos, portuguesos i protestants francesos, al costat de l'arxiduc d'Àustria. I és que aquella no era només una guerra interna, una guerra pel model d'estat o una guerra social. Era tot això i moltes coses més al mateix temps.

UNA GUERRA DE DIMENSIONS INTERNACIONALS

La Guerra de Successió era, en primer lloc, un conflicte dinàstic: una querella pel tron d'Espanya que enfrontava Felip de Borbó, hereu designat per l'últim monarca de la casa d'Àustria, Carles I, i l'arxiduc Carles, membre d'aquesta mateixa família, que representava la continuïtat dinàstica dels Habsburg. La guerra havia adquirit també, per això mateix, una di-

mensió internacional, pels recels que causava l'aliança familiar francoespanyola en les altres monarquies europees. Si Felip V podia tenir el suport de les distintes branques dels Borbó, a França, Espanya i Nàpols, de Carles d'Àustria n'eren partidaris, a més dels Habsburg, Anglaterra, Holanda i Portugal. En la guerra intervenien, igualment, factors religiosos, que empen-

taren els hugonots francesos, exiliats del seu país, a combatre contra els Borbó. En la guerra es ventilava també el model territorial que es volia per a la monarquia hispànica —confederal, com havia estat fins aleshores, o més centralitzat, seguint el model francès i com havia intentat ja seixanta anys abans el comte duc d'Olivares— i l'hegemonia política de Castella sobre el conjunt peninsular. En aquest sentit, la Guerra de Successió era

Sorprenentment, a Almansa van lluitar molt pocs valencians.

també una guerra del centre contra la perifèria, de castellans contra valencians, catalans i aragonesos. Significativament, l'altra perifèria, Portugal, que havia aconseguit consolidar la independència, també s'enfrontava a Castella i als Borbó. La guerra tingué, finalment, una dimensió social, ja que va activar el malestar de les capes populars contra la noblesa feudal i l'oligarquia urbana. Encara estava recent el record de la Segona Germania, durament reprimida, i molts camperols van veure en la guerra l'ocasió per a deixar de pagar censos i rendes, i fins i tot anar més enllà.

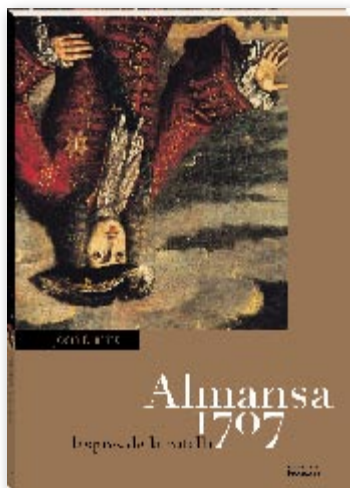
De tot això, i del resultat de la batalla, d'aquella derrota infausta que ha quedat inscrita en la memòria dels valencians, i, sobretot, de les conseqüències que tindria per al futur polític i nacional —dos mesos després, el 29 de juny de 1707, el Decret de Nova Planta abolia la personalitat jurídica i institucional del Regne de València—, en parla Joan Francesc Mira en un bell i intel·ligent text que acaba de publicar Bromera.

Aquella no era només
una guerra interna,
una guerra pel model
d'estat o una guerra
social. Era tot això
i moltes coses més

«QUAN EL MAL VE D'ALMANSA»

JULI CAPILLA

ALMANSA 1707. DESPRÉS DE LA BATALLA ÉS EL DARRER TÍTOL DE LA COL·LECCIÓ «GRANS OBRES BROMERA». ESCRIT PER JOAN F. MIRA, CONSIDERAT UN DELS MILLORS ESCRIPTORS VALENCIANS DELS ÚLTIMS TEMPS, EL LLIBRE ÉS UNA SÍNTESE RIGOROSA I AMENA D'UN ESDEVENIMENT HISTÒRIC, LA BATALLA D'AL-

MANSA, QUE VA MARCAR EL DESTÍ I LA VIDA DELS VALENCIANS. UN LLIBRE IMPRESCINDIBLE PER A COMMEMORAR ELS TRES SEGLES DE LA FAMOSA BATALLA I QUE ENS PERMET RECORDAR –O DESCOBRIR– QUINS SÓN ELS MITES I LES CONSEQÜÈNCIES D'AQUESTA FITA CABDAL EN LA NOSTRA HISTÒRIA.

El pròxim 25 d'abril de 2007 es compleixen 300 anys de la batalla d'Almansa. Aquella famosa batalla i, sobretot, el consegüent Decret de Nova Planta van significar un punt d'inflexió decidit en la història dels valencians –també de catalans, balears i aragonesos–; van marcar un abans i un després en la identitat i en l'existència o supervivència del poble valencià. I va ser així perquè, amb la derrota a Almansa i la pèrdua quasi immediata de la guerra arreu del territori, Castella va abolir, *ipso facto* i «*por justo derecho de conquista*», segons resa el decret que Felip V signà i promulgà a Madrid el 29 de juny de 1707, els costums i les lleis valencians i va imposar els seus propis. Com bé diu Joan F. Mira al final del seu llibre, *Almansa 1707. Després de la batalla*, «Si cada any commemorem (*commemorar* és recordar tots junts, no és 'celebrar') aquell 25 d'abril de 1707, és perquè una sola batalla perduda, aquell any, va provocar el canvi més dur i més radical, el més negatiu i destructiu, del curs de la nostra vida com a poble i país. Tres segles més tard, els efectes d'aquella batalla i d'aquell canvi radical de la història encara condicionen la nostra vida present».

Però quina era la situació en què vivien els valencians abans de perdre la guerra contra els anomenats *botiflers*, açò és, els sequaços de la dinastia dels Borbó? I, sobretot, quina hauria estat la nostra història si no haguérem perdut la

guerra i, amb aquesta, la nostra condició d'estat independent dins de la confederació aragonesa?

EL PAÍS ABANS DE LA BATALLA

Fer prospecció sobre quina hauria estat la sort dels valencians en mans de la dinastia austriacista, en comptes de la monarquia dels Borbó, és arriscat, i de ben segur que si ho intentàrem, ens equivocaríem. Però, més enllà de l'exercici utòpic de la ucronia, val a dir que sí que podem constatar algunes «evidències» que es desprenen de la realitat que es vivia arreu de la Corona d'Aragó –i, més específicament, al Regne de València– abans de Felip V, que ens permeten desmitificar uns quants dels tòpics i de les aberracions històriques emanades d'historiadors sense escrúpols que han sacrificat el rigor científic en pro d'interessos polítics o de les seues dèries identitàries i imperialistes.

Mira reconeix que el sistema foral valencià no era el millor dels possibles, com encara ho era menys el de Castella. Tot i així, no s'està de matisar també que «no era una relíquia obsoleta condemnada a la desaparició: només la violència i la guerra van destruir una forma de governar i una vida política autònoma que podrien haver subsistit i haver evolucionat com demanaven els canvis i els temps». Un sistema polític que, com

Mira no s'està de qualificar de «genocidi polític» l'actuació repressora i de revenja exercida per Felip V contra València

a mínim, limitava el poder monàrquic i el sotmetia en gran manera al control de les Corts i a tots els òrgans polítics representatius, com no passava amb el sistema imposat per Felip V, en què el rei era una autoritat incontestable i el seu poder, absolut. Un sistema que, si més no, mantenia la vigència dels costums i les lleis pròpies dels valencians o n'era la garantia.

EL DECRET DE NOVA PLANTA

En comptes d'això, però, amb la pèrdua de la batalla d'Almansa, i de la guerra, el Decret de Nova Planta va imposar una forma de govern que, a més d'aliena i forastera, va anorrear, quasi per complet, la identitat política, cultural i lingüística de tot un poble. Mira desmitifica algunes de les interpretacions fal·laces sobre la imposició de la nova dinastia en terres valencianes, entre les quals hi ha la idea que la modernització i el progrés van ser possibles a l'antic Regne gràcies al govern de Felip V: «cal revisar també a fons la idea que la nova legalitat borbònica i castellana va representar una administració racional, eficaç i avançada, i que va significar per al nostre país l'entrada en la modernitat i l'obertura al progrés econòmic». Aquest autor desmitifica també la idea segons la qual, la Guerra de Successió, cal reduir-la a un episodi local d'enfrontament entre llauradors pobres i senyors feudals, una mena de nova Germania. En veritat, aquell va ser un conflicte en què es van implicar gairebé tots els estaments socials valencians —camperols, burgesia professional o mercantil, noblesa i, fins i tot, l'Església valenciana— en favor de Carles d'Àustria. Un conflicte de dimensió internacional entre dues dinasties monàrquiques que representaven

Mira descriu amb profusió de detalls les causes que van provocar la supressió de la sobirania política de valencians, catalans i aragonesos

sengles formes antagòniques de govern i que va marcar per sempre el futur de la nova Europa.

A TALL DE CONCLUSIÓ

A més de la desmitificació d'algunes interpretacions capcioses i interessades d'aquest episodi cabdal de la història dels valencians, Joan F. Mira ens descriu amb profusió de detalls les causes —militars i polítiques, fonamentalment— que van provocar la pèrdua de la guerra, i amb aquesta la supressió de la sobirania política de valencians, catalans i aragonesos. Uns esdeveniments històrics en què la figura d'un heroi quasi desconegut entre nosaltres, com és el general Basset, hi va tenir un paper ben destacat.

Mira no s'està de qualificar de «genocidi polític» l'actuació repressora i de revenja exercida per Felip V contra València: «un genocidi polític és destruir un país com a país, la seua estructura política, el seu govern, les seues lleis, les institucions, els tribunals, l'administració, la moneda, etc., i en definitiva, *“la imposición y mudanza de costumbres”* i la reducció *“al uso, forma y práctica de gobierno”* d'un altre país». I rebla el clau del llibre amb una sàvia reflexió: «Algú va dir, i és com un lloc comú, que un poble que no recorda la seua història està condemnat a repetir-la. Però és molt pitjor: un poble que no és conscient de la pròpia història està condemnat a perdre-la, és a dir, a perdre's ell mateix, a dissoldre's i a deixar d'existir».

ALMANSA 1707. DESPRÉS DE LA BATALLA. JOAN FRANCESC MIRA.
BROMERA, 2006.

La batalla d'Almansa va marcar l'inici d'una història imposada.

EL VENT D'ALMANSA QUE TOT HO ARRASA

LAURA IBÀÑEZ

HEM HAGUT D'ESPERAR VINT ANYS PER A TORNAR A GAUDIR D'UNA ALTRA NOVEL·LA HISTÒRICA D'AVENTURES DE JOSEP FRANCO. DESPRÉS DE L'ÈXIT DE *L'ÚLTIM Roder*, AQUEST PROLÍFIC AUTOR SUECÀ RECUPERA PER ALS MÉS JOVES, AMB *VENT D'ALMANSA*, UNA ÈPOCA DE RECORD AMARG PER ALS VALEN-

CIANS. AQUESTA FERMA APOSTA PER UN PERÍODE POC CONEGUT PELS ADOLESCENTS JA HA REBUT EL PRIMER RECONeixEMENT AMB L'OBTENCIÓ DEL PREMI DE NOVEL·LA HISTÒRICA JUVENIL FAR DE CULLERA 2006, CONVOCAT PER L'AJUNTAMENT DE CULLERA I PUBLICAT PER BROMERA.

A punt de complir-se els tres-cents anys de la batalla d'Almansa, Josep Franco, un dels nostres escriptors i traductors més prestigiosos, ha volgut retre amb la seua última novel·la, *Vent d'Almansa*, un homenatge a totes les generacions de valencians que han treballat per conservar la nostra identitat com a poble després d'una derrota colpidora. I ho ha volgut fer dirigint-se als lectors joves, en una més de les seues incursions en la literatura juvenil, per acostar-los un escenari històric poc conegut però decisiu per a entendre la nostra història col·lectiva: els primers anys del segle XVIII, des de la mort del rei Carles II (l'1 de novembre de 1700) fins a l'endemà de la batalla d'Almansa, el 26 d'abril de l'any 1707.

Així, ha abandonat el fatalisme historicista de la seua novel·la anterior, *Això és llarg de contar*, i ha convertit el relat d'una guerra internacional que ens afectà sense demanar-ho en una «història esperançada». *Vent d'Almansa* ens ha tornat les aventures, els viatges, el llenguatge plàstic i senzill que van fer que *L'últim roder* fóra considerada una obra idònia per a iniciar el joves en la lectura. Ara, després d'aquell èxit literari, Josep Franco recupera, en la figura de Marc Peris, el que ell anomena un «heroi romàntic, versemblant, capaç de superar totes les dificultats que li porta la vida a força de tenacitat, de sacrificis, d'amics incondicionals i de treball, com hem fet els valencians després de la derrota d'Almansa».

Amb *Vent d'Almansa*, Franco ens mostra una València afectada per la Guerra de Successió a la corona hispànica, sotmesa a les intrigues i les pugnes

entre maulets i botiflers, una ciutat on impera la degradació i on el protagonista, el jove Marc Peris, iniciarà el seu procés d'aprenentatge per comprendre el món després d'abandonar la seua Gata natal en morir sa mare.

AMOR, GUERRA, TRAÏCIONS...

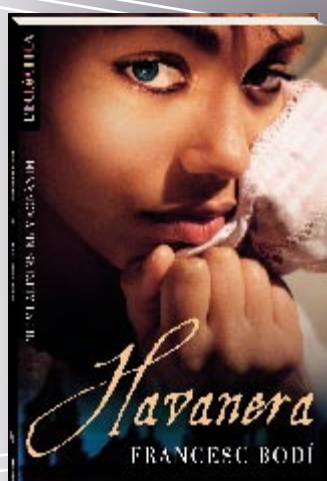
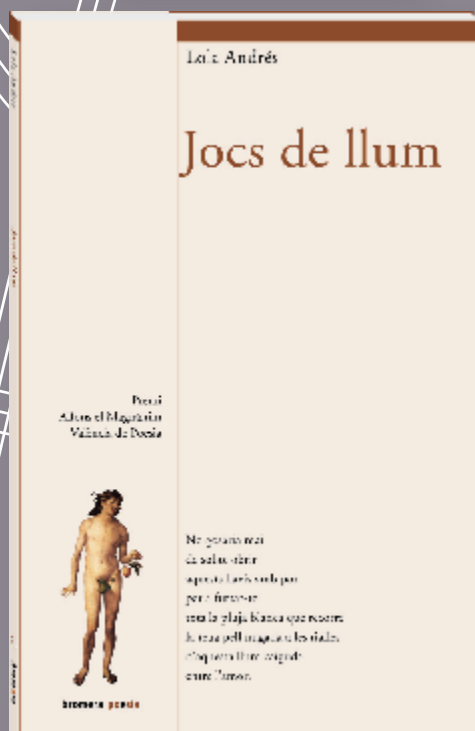
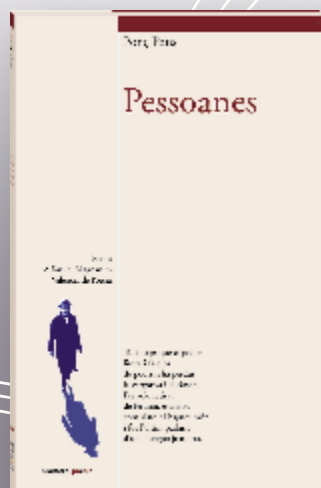
En el camí per a fer-se home descobrirà l'amor i l'amistat, però també la traïció, la guerra i la crueltat d'un destí que juga amb el seu futur de la mateixa manera que les grans potències d'Europa juguen amb el futur del Regne de València.

El llibre dona al lector jove l'oportunitat d'acostar-se a personatges com el general Joan Baptista Basset, l'arxiduc Carles d'Àustria, Felip V, el comte de Cardona o el duc de Berwick, entre altres. Una descripció meticulosa i amena de determinats fets històrics, que es fan coincidir amb moments clau en la vida de Marc Peris, nascut el 25 d'abril, es combina amb

referències a la part mítica que envolta la batalla d'Almansa, com són la figura del bandoler Rafael Rodríguez, *Harca*, o la del capellà maulet, Vicent Mulet.

Fariem bé de no ignorar la nova obra d'un escriptor que ha rebut premis literaris com el Ciutat d'Alzira de Novel·la, l'Andròmina o l'Enric Valor. Hi trobarem un Josep Franco en estat pur, amb la ironia d'un narrador que es dirigeix al lector en primera persona o amb aquell que tanca l'obra amb un missatge moralitzador. I, per damunt de tot, l'anar i venir de la fortuna, «que juga com se li antulla amb les vides dels humans».

Vent d'Almansa ens
ha tornat les aventures,
els viatges,
el llenguatge plàstic i
senzill que van fer que
L'últim roder fóra
considerada una obra
idònia per a iniciar
els joves en la lectura

Premis Alfons el Magnànim

PREMIS LITERARIS CIUTAT D'ALZIRA 2006

Informació completa dels guanyadors en la secció «Premis» de www.bromera.com.

FOTOGRAFIES: PHOTO@STARP

1. *Vora 900 persones es van reunir el 10 de novembre passat en el que ha esdevingut una cita anual de referència amb la cultura i la literatura: el lliurament dels Premis Literaris Ciutat d'Alzira. Els nous guardons –Premi de Teatre Ciutat d'Alzira Palanca i Roca i Premi de Poesia Ibn Jafadja – van ser els protagonistes d'aquesta XVIII convocatòria, precisament l'any en què el certamen arribava a la majoria d'edat. Amb un rècord absolut de 188 originals presentats i amb una dotació global de 91.000 €, els Ciutat d'Alzira tornaren a donar sorpreses al llarg de la tradicional vetlada literària.*

2. *Els afortunats de la nit, amb l'alcaldessa d'Alzira, Elena Bastidas: el pare d'Elies Barberà, guanyador de poesia –que no va poder recollir el premi–; Fernando J. Ballesteros, en divulgació científica; Roberto García, en teatre; Joan Garcia del Muro, premiat en assaig; Andreu Martín, en narrativa juvenil, i Vicent Enric Belda, en narrativa infantil, posen amb el trofeu dissenyat per Manuel Boix. El Premi de Novel·la Ciutat d'Alzira va quedar desert i acumula dotació per a la pròxima edició.*

3. L'acte va ser presentat per Emili Piera i Pino Díaz, acompanyats per l'Al Jazzira Big Band, en la imatge, que va donar música al lliurament.

4. Escriptors i contacontes van gaudir del sopar: Llorenç Giménez, Enric Lluch, Carles Cano i Josep Millo.

5 i 6. Molts representants de la política valenciana van assistir a la gala. En la foto de l'esquerra veiem Josep Gregori, editor de Bromera; Agustí Cerdà, president d'ERPv; Vicente Navarro de Luján, director general del Llibre i Biblioteques, i Ascensió Figueres, presidenta de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. En la de la dreta, Isabel Escudero, vicesecretària general del PSPV-PSOE, i Glòria Marcos, coordinadora d'EUPV.

7. Com sempre, els escriptors van ser fidels a la cita. En la foto, veiem Josep Franco, Enric Salom, Lluís Roda, Josep Ballester, Josep Antoni Fluixà i Francesc Bodi.

8. Part del jurat del Premi de Divulgació Científica Estudi General: Aureli Beltran, Vicent J. Martínez, Juli Peretó i Fernando Sapiña.

VALORS, LLIBRES I ESCOLA

EDUARD HERVÀS MARTÍNEZ

MENTRE QUE ELS LLIBRES TENEN UNA REALITAT FÍSICA, AMB PAPER, CARTÓ, PÀGINES, LLETRES I ESPAIS EN BLANC, ELS VALORS O PRINCIPIS NO SÓN RES SI NO ES CONCRETEN EN ACTITUDS –QUE S'ENDEVINEN– I COMPORTAMENTS –QUE DE VEGADES ES PATEIXEN. EN UN MÓN CADA VEGADA MÉS ESQUEIXAT, ON EL TRELAT S'AMAGA EN ELS CLAVILLS DE L'ENTENIMENT

COMPARTIT, EM FA POR ESCRIURE DE VALORS I ESCOLA, I, MÉS ENCARA, DE VALORS, ESCOLA I LLIBRES. PERÒ RECONEC QUE SÓN TRES CONCEPTES, FORMATS DE MOLTES REALITATS DIVERSES, QUE PODEN MULTIPLICAR ELS SEUS GUANYES EN CONFLUIR EN UNA MATEIXA ACTIVITAT O PROJECTE AMB OBJECTIUS DEFINITS.

Els valors són alguna cosa abstracta que s'incrusta en el coneixement a poc a poc des del naixement, en la família, en la televisió, al carrer i a l'escola. S'aprenen copiant, sense saber que s'aprenen.

L'escola és l'instrument per a socialitzar els xiquets, perquè vagen fent-se ciutadans, per a donar-los eines de coneixement i per a tenir-los unes hores al dia, uns dies a la setmana i moltes setmanes a l'any, en què la mare i el pare han de treballar.

Els llibres són uns aparells preciosos i quasi perfectes pel que fa al disseny. Pot fer por pensar que poden utilitzar-se a l'escola per ensenyar valors, però no és el cas. I és que els valors no s'ensenyen, encara que l'escola no és neutra ni pot ser-ho, perquè té l'encàrrec legal de fomentar uns valors que afavoreixen l'individu i la resta de la societat: el respecte dels drets i les llibertats, la igualtat entre homes i dones, la no-discriminació per discapacitat, la tolerància, la llibertat dins dels principis democràtics de convivència, la resolució pacífica dels conflictes, la responsabilitat, l'esforç, la pau, la cooperació, la solidaritat, el respecte pel medi ambient, per les llengües i per les

cultures, l'exercici de la ciutadania i la participació, etc.

Els valors s'eduquen, s'aprehenen, s'incorporen a les estructures de pensament de cadascú arran de viure, en enfrontar com a protagonista o espectador els esdeveniments més quotidians i els extraordinaris.

EL PAPER DELS LLIBRES

Per tal de treballar a l'escola els valors enumerats, abans el grup d'alumnes hauria d'estar present en moltes situacions i resoldre molts conflictes que, en la vida real, ni es presenten en horari lectiu ni davant o enmig dels escolars àvids d'acció. I ací entren els llibres, com a

contenidors d'històries amb personatges, plantejament, desenvolupament i resolució, amb protagonistes, escenes i paraules que poden tornar a reviure's llegint-les. A més, les històries poden estar també il·lustrades, la qual cosa ajuda a experimentar millor la història de manera individual o col·lectiva.

Les històries que ens presenten els llibres, seleccionades i adaptades segons l'enteniment que se suposa als possibles receptors, poden ser eines per a tractar algun dels valors que es plantegen en els documents del centre. Perquè els objectius educatius han de plantejar-se per a poder avaluar-ne després els resultats. I els centres educatius han de tenir ben clar què volen proposar a l'alumnat, per què, com i quan.

I què es pot fer amb els llibres i les històries que s'hi expliquen, per tractar a classe temes al voltant dels valors? Moltes coses, de la mateixa manera que amb les històries que contenen els alumnes, les que es veuen a la televisió o les que es viuen al pati. Aquestes són la matèria primera des d'on s'ha de començar a construir. Per això, és fonamental parlar-ne entre tots, obrir debats, utilitzar la paraula. Perquè la

**Els valors
no s'ensenyen,
sinó que s'eduquen,
s'incorporen a
les estructures
de pensament de cadascú
arran de viure**

paraula, dita, escoltada o llegida, forma el pensament.

ALGUNES IDEES PRÀCTIQUES

Amb les paraules dels llibres i les paraules del diàleg i el debat es poden plantejar diferents activitats:

Entendre què passa i per què i poder contar-ho

En primer lloc, cal entendre la història o les històries que es conten en el llibre i saber quines coses passen i per què. Se n'han d'esbrinar les causes i les conseqüències, en relació amb el valor que s'haja triat per a tractar. Normalment les coses no passen perquè sí, solen ser conseqüència o causa d'un fet. No cal utilitzar l'argument total del llibre, es pot treballar un fragment on ocorrega alguna cosa que siga rellevant en relació amb els objectius pedagògics. Després, es pot començar a jugar a altres jocs amb la història i els personatges.

Jocs de rol

Dramatització per part de l'alumnat d'algunes escenes breus del llibre, perquè els actors puguin esbrinar què sentiren i com reaccionarien si visqueren ells la història. Es tracta d'un entrenament

**Els llibres són eines
per a educar en valors,
perquè contenen
situacions que poden
no ocórrer en l'horari
escolar però que podem
viure llegint-les**

per a posar-se en el lloc dels altres, en aquest cas, dels personatges del llibre.

Què passaria si...?

Només fent algun canvi, pot veure's com es modifica tot. El mestre proposa un moment de la història on es plantejen diferents possibilitats, i l'alumnat, en grups reduïts, la continua en diferents històries divergents. Els alumnes ho expliquen als companys i les companyes i observen els diferents arguments que s'obrin com les branques d'un arbre.

Des del final fins al principi

Els alumnes només coneixen la part final del llibre i han d'anar explicant

la història d'arrere cap avant, intentant que siga coherent. En acabar, es llig la història real que l'autor havia escrit i es compara.

Llegir i contar

Un alumne o una alumna comença a llegir el llibre en silenci. Després el conta resumidament a la resta del grup, que li van fent preguntes per arribar a entendre la història. Només es contesta el que es pregunta, i el que no se sap es pot inventar. Es va continuant llegint en silenci i contant als companys fins que s'acabe la història.

Aquests jocs, i molts altres que es poden inventar les mestres i els mestres, s'han d'aprofitar per a fer moltes preguntes i suscitar moltes respostes prenent l'argument sempre com una excusa i un exemple de retalls de vides contades: «Per què ha fet açò?», «Què deu haver sentit?», «Què deu pensar?», «Tu, què hi faries?», «La teua mare, què en diria?», «I el teu iaio, com actuaria?», «Com et sentiries si...?»...

Potser tard o d'hora –en batre i debatre la història– l'alumne agafe gust al tema i el comente amb els amics o amb els pares. I potser també busque més llibres només pel plaer de llegir-los.

Voluntariat pel Valencià

És el projecte de **participació lingüística** que té per objectiu posar en contacte voluntaris que vulguen destinar una hora a la setmana (durant un mínim de 10 setmanes) a conversar amb persones que **volen llançar-se a parlar en valencià**. Són moltes les persones que desitgen utilitzar el valencià per a comunicar-se, i necessiten situacions reals de la vida per a fer-ho. És una manera de facilitar aquest **contacte personal entre un parlant del valencià i una persona disposada a reforçar l'aprenentatge previ**.

Aquesta iniciativa, a més de facilitar a l'alumnat un interlocutor per poder conversar en valencià, es vol incidir en els hàbits lingüístics dels valencianoparlants i consolidar la idea que el valencià és i ha de ser "**llengua d'acollida**".

Voleu ser **voluntaris**?

Ser voluntari del programa "Voluntariat **pel valencià**" implica **comprometre's a dedicar un mínim de 10 hores** (una per setmana), a conversar en valencià amb una persona que estiga aprenent a parlar-lo.

Voleu ser **aprenents**?

Ser aprenent del programa "Voluntariat **pel valencià**" implica comprometre's a **dedicar un mínim de 10 hores** (una per setmana), a conversar en valencià amb una persona voluntària.

CONTACTE: 902 430 237
www.voluntariatpelvalencia.org

correu@voluntariapelvalencia.org

NAVEGANT ENTRE LLIBRES

LA LLETRA IMPRESA I LES NOVES TECNOLOGIES

NAVEGANT ENTRE LLIBRES

Un dels comentaris més freqüents que se senten respecte de la literatura i Internet és que la xarxa posarà fi als llibres. Res més lluny de la realitat! **Només cal una passejada electrònica per a comprovar que la literatura té en la web una aliada d'excepció. Hi ha milers i milers de pàgines de literatura i sobre literatura en totes les llengües del món.** Des de novel·les clàssiques digitalitzades, fins a relats inèdits d'autor, passant per revistes de crítica, fòrums d'opinió sobre literatura, pàgines on els usuaris intercanvien peces de literatura, blocs, botigues de llibres virtuals...

LITERATURA I CINEMA: MÉS QUE AMICS

També se solen oposar a la lectura el cinema o la videoconsola. Respecte del cinema, des de la seua aparició, la relació amb la literatura ha sigut molt estreta. Moltes de les grans pel·lícules de totes les èpoques han estat basades en llibres més o menys coneguts. **Una font de lectors important, de fet, són els llibres d'èxit en què s'han basat algunes pel·lícules o les pel·lícules d'èxit basades en un llibre que experimenta un augment de vendes gràcies a l'efecte rebot.**

CADA ACTIVITAT TÉ EL SEU TEMPS

Respecte de la videoconsola, cal entendre que és una forma d'entreteniment molt atractiva. És inútil compararla amb un llibre perquè entretenen de manera diferent; igual que no es

pot oposar un llibre a l'esport, a passejar o a quedar amb els amics. **És normal que ens preocupe que els nostres fills passen tant de temps davant de l'ordinador, però amenaçar amb un llibre crea un efecte contraproduent que després no sabrem contrarestar.**

L'AMIC EVIDENT

Acostem-nos a l'ordinador i posem en el buscador una paraula tan senzilla com *llibres*. L'allau d'entrades ens atabalarà. Potser cal saber què buscar, per a trobar allò que ens interessa. Podem, per exemple, buscar revistes sobre literatura en www.andreusotorra.com o la revista de la Direcció General del Llibre *Lletres valencianes* www.cult.gva.es/dglab amb ressenyes sobre els llibres valencians. També podem trobar informació sobre autors en la nostra llengua en www.escriptors.com o en la pàgina de la Universitat d'Alacant www.iifv.ua.es/lletraferit. Passarem una bona estona si mirem la web de l'Associació d'Il·lustradors Valencians www.apiv.com o la de l'Associació d'Editors del País

Valencià www.apev.net. Si volem una orientació sobre les lectures per als nostres menuts, podem anar directament a la web del Pla de Foment de la Lectura del Ministeri www.sole.com i, de passada, visitar també la pàgina de la fundació sobre el llibre infantil i juvenil més important de tot l'Estat espanyol, la Fundació Germán Sánchez Ruipérez www.fundaciongsr.es. Fins i tot, trobarem ajuda per a fer animacions lectores si visitem la web de la Fundació Bromera per al Foment de la Lectura www.fundaciobromera.org. Internet «enemiga»? Mai trobarem una aliada millor si en fem un bon ús.

ALLIBEREM UN LLIBRE

Vivim una aventura que ultrapassa les pàgines dels llibres, entrem en el món del *Book Crossing*. Comprem un llibre, llegim-lo i «alliberem-lo». Els partidaris d'esta iniciativa creuen en el poder de la paraula i intercanvien llibres de manera anònima deixant-los lliures en un racó: el forat d'un arbre, el banc d'un parc, el seient d'un autobús... Però no es tracta només d'oblidar-los en un lloc públic i prou, no. Cal fer una fitxa de valoració i anunciar en Internet, per exemple, el lloc on està per assegurar-se que algú més compartirà aquella lectura que ens ha agradat. Una iniciativa, a més, que ens fa reflexionar sobre la lectura com una activitat comunicativa. Ens podem inscriure a www.bookcrossing-spain.com.

ESPAI PATROCINAT PER LA FUNDACIÓ BROMERA
PER AL FOMENT DE LA LECTURA.
www.fundaciobromera.org

Col·lecció «Cartera de Valors»

DDAA

32 pàgs. Bromera, 2006

Els animals de la ciutat

Vicente Muñoz Puelles / Noemí Villamuza

Col. «El Micalet Galàctic», 125

64 pàgs. Bromera, 2006

El bosc encantat

Joles Sennell / Albert Lucas

Col. «L'Elefant», 12

112 pàgs. Bromera, 2006

Integració, convivència, respecte per la diferència, pau, higiene, educació viària o alimentació saludable... Aquesta és la base de la nova col·lecció «Cartera de Valors», adreçada al primer cicle de l'Educació Primària. Els deu contes que inclou la maleta ofereixen als menuts unes històries amenes en què, a més, hi ha implícit un missatge que es pot resseguir en l'argument. Per aquest motiu, són l'eina ideal per a fer que els menuts, a més de gaudir de la lectura, aprenen. Les narracions, acompanyades de dibuixos ben expressius, obra d'il·lustradors de prestigi, es completen amb una reflexió final adreçada a fomentar la conversa entre pares i fills, de manera que la lectura es convertisca en una excusa per a parlar d'altres temes. A més, la col·lecció inclou un onzè llibre amb activitats i jocs que ajuden a comprendre el valor que es presenta en cada conte. En definitiva, una *cartera* que resultarà molt *rendible* per a l'educació dels menuts.

BEGONYA SOLER

La mirada de Ricard ens descobreix una ciutat diferent, amb detalls que, amb les presses, passen desapercebuts als adults. Per a aquest xiquet de sis anys, allò important dels carrers i les places que recorre de la mà dels seus pares no és el nom, sinó els animals que hi viuen. I és que, encara que la ciutat no és tan interessant com la selva o el fons del mar, si se saben buscar, també ací es poden trobar lleons, àguiles o cocodrils. Quan, de sobte, la vesprada de la Nit de Nadal Ricard es perd entre la multitud, la tornada a casa es converteix en un autèntic safari urbà: el lloro metàl·lic del Mercat Central, el cavall de bronze de l'església, els ànecs de la font o els lleons de Correus són només alguns dels amics que l'ajudaran a trobar el camí entre el frondós bosc d'edificis. Sens dubte, tota una aventura que captivarà els primers lectors, tant per l'originalitat de la història com per les magnífiques il·lustracions a tot color.

MARTA ESTRELLES

«El bosc encantat no és com els altres boscos: és un bosc encantat.» Així comença aquest llibre, que tampoc no és com la majoria de llibres.

Joles Sennell ha escrit en prosa versificada la història d'un bosc creat per un mag despistat, vell i bonificat i ha aconseguit que la lectura tinga el ritme d'una poesia en la qual les paraules tenen tanta importància com l'acció. Aquestes pàgines evocuen un espai tolkienian, amb éssers fantàstics i fenòmens naturals personificats, on el vent xiula a cau d'orella contes tendres, tristos o de bon final als viatgers. És per això que, tot i tenir un fil conductor, aquestes històries podrien narrar-se o llegir-se de manera independent.

Els lectors a partir de deu anys descobriran en *El bosc encantat* una nova manera de llegir que els acompanyarà cap a altres literatures. Potser és un bon llibre per a llegir en veu alta i gaudir escoltant, assaborint la màgia de les paraules que naix entre els arbres d'aquest bosc.

ALMUDENA FRANCÉS

Entre els autors, trobem els guanyadors del Premio Nacional de Literatura Infantil y Juvenil Vicente Muñoz Puelles, Fina Casallerrey, Antonio Rodríguez Almódovar, Miquel Desclot o Joles Sennell, i altres de molt reconeguts, com Maria Jesús Bolta o Agustín Fernández Paz.

L'escriptor VICENTE MUÑOZ PUELLES (València, 1948) i la il·lustradora Noemí Villamuza (Palència, 1971) tornen a formar en aquest títol el magnífic tàndem guanyador del Premio Nacional de Literatura Infantil y Juvenil el 1999.

JOLES SENNEL, pseudònim de Josep Albanell (Vic, 1945), ha escrit més de quaranta obres per a infants i joves. Entre altres, ha guanyat el Premio Nacional de Literatura Infantil y Juvenil. En Bromera ha publicat *La dent de la Clara*, *La bruixa desdentada* i *La draga Draga*.

Olfacte de detectiu

Christine Nöstlinger / Ribot

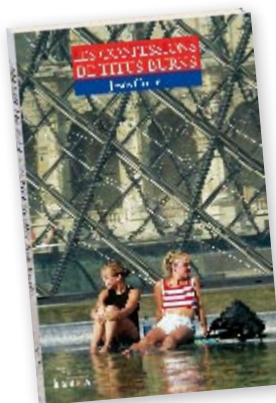
Traducció de Heike van Lawick i altres

Col. «El Micalet Galàctic», 124
208 pàgs. Bromera, 2006

La família Zworch rep una misteriosa carta d'un advocat. Una parent llunyana del pare ha mort i li ha deixat en herència un vell casalot ple de trastos. Les tres germanes i el veïnet estan entusiasmats amb la idea de viure en aquesta casa, que, a més, té un jardí enorme, però l'edifici està mig en ruïnes i no tenen prou diners per a arreglar-lo. Així i tot, els xiquets no es desanimen, ja que Jakob, el veïnet, està convençut que la vella deu haver deixat diners amagats en algun lloc.

Així comença una recerca apassionant que els portarà a viure aventures inversemblants, però sobretot moments plens de tendresa i d'amistat. L'interès de la trama, que no decau en cap moment, i la caracterització dels personatges, un grup ben original però absolutament adorable, fan d'aquest llibre –adreçat a lectors a partir de 12 anys– una obra deliciosa i recomanable.

MARIA VILLALBA

Les confessions de Titus Burns

Jesús Cortés

Col. «Espurna», 79

136 pàgs. Bromera, 2006

Titus Burns viu immers en el seu món de maldecaps adolescents i es considera un marcià perquè no encaixa en les *subespècies* que poblen el seu institut. I, per acabar-ho d'adobar, és víctima de les burles dels companys de classe per culpa del seu nom d'origen shakespearà. Però un succés terrible l'encara amb la fragilitat de la vida i contribueix a relativitzar els seus complexos i les manies d'adolescent. Aquest procés de creixement personal, però, ja havia començat uns mesos abans, de la mà de Raquel. La influència d'aquesta personeta, decidida i altruista, ajuda Titus a desenganxar els ulls del seu melic i a mirar el món, a mirar els altres, fins i tot, els invisibles, com la Úrsula, la dona de fer feines que treballa a casa de Titus. Fet i fet, un relat que incita a viure l'adolescència d'una altra manera, sense haver de passar les vint-i-quatre hores davant de l'espill a esclafar-se els grans de la cara.

ALFICIA TOLEDO

La veritat sobre les relacions

Aidan Macfarlane i Ann McPherson

Traducció de Víctor A. Oroval

Col. «El Nord», 6

184 pàgs. Bromera, 2006

Quan vaig començar l'adolescència, allà pels setanta, ma mare va creure que un llibre sobre el tema em podria ajudar. En va trobar un que feia olor de ranci i on les informacions d'índole sexual eren tan ambigües que durant una temporada em vaig pensar que la glotis era l'òrgan sexual femení. Em va costar un temps descobrir que les dones no pixaven per l'obertura superior de la laringe.

Que bé que m'hauria vingut llavors haver disposat de *La veritat sobre les relacions*, on els autors, sense falses companyonies però amb amenitat, rigor i eficàcia, responen a les preocupacions concretes de molts joves sobre temes tan diversos com ara les amistats, la sexualitat, les relacions per Internet i un llarg etcètera amb què s'identificaran molts i moltes adolescents. Per descomptat que aquest llibre no els resoldrà tots els problemes, però serà una bona companyia en moments de desconcert.

PASQUAL ALAPONT

CHRISTINE NÖSTLINGER (Viena, 1936) és una de les escriptores de literatura infantil i juvenil més conegudes i de més èxit. Aquest és el primer títol de l'autora –guanyadora del Premi Andersen i de l'Astrid Lindgren Memorial– que publica Edicions Bromera.

JESÚS CORTÉS (Torrent, 1962), traductor i adaptador de clàssics per al públic jove, és autor de novel·les com *Plom, més que plom!*, *Roses negres a Kosovo* i *No em pots dir adéu*, guanyadora del Premi Bancaixa de Narrativa Juvenil.

AIDAN MACFARLANE I ANN MCPHERSON es van fer molt populars amb *Nou diari del jove maniàtic* i *Nou diari de la jove maniàtica*. Els seus llibres de divulgació, com ara *Guia per a joves maniàtics*, *'Bullying'* o *La veritat sobre les drogues* s'han convertit en un referent inexcusable per als joves.

Constants vitals

Manel Garcia Grau

Col. «Bromera Poesia», 70

Premi de Poesia Ciutat de València

88 pàgs. Bromera, 2006

L'obra pòstuma de Manel Garcia Grau, *Constants vitals*, és l'expressió d'algú acarat a la mort, un fit a fit colpidor de qui la sap propera. El jo poètic que sura en les pàgines d'aquesta obra manté una línia característica del poeta de Benicarló: hi ha la reflexió sobre la pervivència del mot enllà de l'existència corpòria i el compromís cívic.

En la primera part del llibre, Garcia Grau manifesta la seua voluntat de deixar els versos com a llegat a la família, als companys i a la pàtria. En la segona, el patiment i la ràbia continguda el porten a evocar llocs llunyans on regna la injustícia. Al fons, un món que s'acaba en un poema testimonial on es reflecteix el procés de descobriment de la malaltia, la reflexió sobre la intervenció quirúrgica frustrada, que lliguen biografisme i creació literària.

Aquest llibre esdevé un testament líric representatiu del seu periple, tan característicament segellat amb l'expressió «que així sia».

ADOLF PIQUER

MANEL GARCIA GRAU (Benicarló, 1962 – Castelló, 2006) ha estat un poeta reeixit. Ha rebut el Premi Miguel Hernández, el Vicent Andrés Estellés dels Premis Octubre i l'Ausiàs March de Gandia. En Bromera ha publicat també *Anatema*.

Els inicis de la vida

Lynn Margulis / Michael F. Dolan

Traducció de Josep Franco

Col. «Sense Fronteres», 24

209 pàgs. Bromera-PUV, 2007

Tot acordant el rigor i l'accessibilitat per als no especialistes, *Els inicis de la vida* ens planteja un recorregut fascinant i ple de sorpreses, des de les primeres vesícules que emmagatzemaven compostos químics fins a la formació dels éssers pluricel·lulars, passant per, l'evolució envers cèl·lules més complexes, la reproducció per mitosi i la *invençió* de la reproducció sexual...

Lynn Margulis i Michael F. Dolan, investigadors de prestigi internacional, ens ofereixen una imatge detallada d'una part tradicionalment poc explorada de l'evolució: la que protagonitzaren els microorganismes, des dels que vivien en medis sense oxigen fins als que viuen gràcies a l'oxigen.

El lector hi trobarà desenvolupades idees molt suggeridores, com ara la substitució del model darwinian per un èmfasi decidit en la simbiosi i en la capacitat de col·laboració mútuament beneficiosa.

GUILLEM CALAFORRA

LYNN MARGULIS (Boston, 1938) és una de les especialistes en evolució cel·lular més respectades arreu del món. Ha escrit aquest llibre amb MICHAEL F. DOLAN (Bethesda, 1958), que, com Margulis, treballa a la Universitat de Massachusetts.

Contra Natura

Arcadi Navarro i Cuartiellas

Col. «Sense Fronteres», 23

Finalista XI Premi Europeu de Divulgació Científica Estudi General

199 pàgs. Bromera-PUV, 2006

Amb *Contra Natura*, l'autor es proposa rebatre els errors fonamentals del biocentrisme, una visió idealitzada del món que es manifesta en tòpics molt arrelats com «allò que és natural és bo» i «la natura és sàvia» o en l'ideal de «tornar a la natura».

Navarro presenta arguments i exemples que proven que en la natura no tot és pau i harmonia. Així, demostra que el conflicte està present en totes les estructures i processos i és, motor de l'evolució i responsable de la diversitat i de la bellesa del món viu. L'ésser humà és, per la seua part, una espècie molt capaç i intel·ligent que no es troba tan separada com pensem de la resta d'éssers vius.

Contra Natura és una bona síntesi de les idees fonamentals de la biologia evolutiva actual i una aportació per a conèixer millor com funciona la natura i quin és el nostre lloc dins seu.

CARLOS MINUESA

ARCADI NAVARRO I CUARTIELLAS (Sabadell, 1969) és professor a la Universitat Pompeu Fabra, a més de coordinador de bioinformàtica del Centre Nacional de Genotipatge. Ha publicat estudis sobre genètica i evolució en revistes internacionals.

APRENDRE A LLEGIR I A VIURE AMB BABALÀ

JOSEP CASTANYER

No són pocs aquells que pensen que el culpable de tots els mals que hipnotitzen els xiquets i les xiquetes són la televisió, la videoconsola o el telèfon mòbil. Conscients que el mitjà no és dolent ni bo en si mateix, sinó que tot depèn de l'ús (o abús) que se'n faça, Edicions Bromera i el Grup RTVV han posat en marxa una iniciativa interessant destinada a buscar lectors entre els més menuts. L'aposta és clara:

abandonar el concepte de televisió com a enemic dels llibres i aconseguir que la popularitat d'un personatge televisiu pugui atraure espectadors cap a la lectura. El resultat és aquesta nova col·lecció de lli-

bres, destinada als primers lectors, que tenen com a protagonista Babalà, el gos més famós de la televisió actual.

Per aquests llibrets de la nova col·lecció «Babalà», desfilen un seguit de continguts essencials en la formació personal i humana dels joves lectors. Són el que, en el llenguatge del món de l'ensenyament, se solen anomenar els continguts transversals: l'educació per a la salut, el respecte pel medi ambient i la cultura del reciclatge, l'educació viària, la importància de la puntualitat o de la higiene, etc. És clar que això és una notícia boníssima, sobretot si pensem que vivim en un món com l'actual on sovint molts aspectes bàsics de la formació com a

persones es donen per sabuts i que, quan cauen en territori de molts, en alguns casos cauen en territori de ningú. Com popularment se sol dir: «Uns per altres, la casa per agranar».

D'altra banda, aquesta col·lecció infantil té una presentació molt atractiva: des del format (23 x 22 cm) fins al fet que totes les pàgines (24 en cada llibre), amb el text imprescindible i carregat d'humor dosificat per a l'edat dels lectors model, van il·lustrades a tot color. A més, comparteix molts trets amb l'estètica del còmic, un gènere que ha iniciat molta gent a la lectura. El resultat és un producte fresc i digníssim que entra pels ulls infantils. *El superagent Babalà* i *Babalà travessa el carrer*, els dos primers títols, avalen l'esforç i la comunió d'interessos dels responsables que han fet possible aquesta nova eina que aposta, i fort, per uns nous lectors joves, en valencià i conscients dels nous temps que corren.

EL SUPERAGENT BABALÀ. BROMERA, 2006.

BABALÀ TRAVESSA EL CARRER. BROMERA, 2006.

BORMAC S.L. ARTES GRÁFICAS

Pol. Industrial El Plá • Carrer de la Trama, 5 • Apd. 127

Tel.: 96 291 60 30 • Fax: 96 291 63 23

correo@graficasbormac.net • diseño@graficasbormac.net

www.graficasbormac.net • 46870 / ONTINYENT (Valencia)

I PREMI D'EXPERIÈNCIES DE FOMENT DE LA LECTURA

LA REGIDORIA DE CULTURA D'ALZIRA I LA FUNDACIÓ BROMERA LLIURAREN EL GUARDÓ EL 28 DE NOVEMBRE PASSAT.

El I Premi d'Experiències de Foment de la Lectura Ciutat d'Alzira ha correspost a dos projectes: els presentats per l'IES l'Assumpció d'Elx, *Pla de foment de la lectura i projecte de llargmetratge documental* Pura alegria, i pel CEIP Mas d'Escoto de Riba-roja, *Des de l'escola pública fomentem la lectura per créixer junts*. A més, atesa la qualitat de la proposta, va ser mereixedor d'una menció especial el presentat per l'Agència de Lectura Municipal Lleonard Mingarro, de la Vall d'Uixó.

En el mateix acte es van donar també els VIII Premis d'Innovació Educativa Ciutat d'Alzira, convocats per la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament d'Alzira amb la col·laboració de la Fundació Bromera. Els treballs premiats en les respectives modalitats van ser els presentats per la xarxa de centres públics Confluència-340, el CRA Trescaire de Vilanova d'Alcolea, l'IES Foios, l'IES Riba-roja i el CMFPA Paz Mínguez de Castelló de la Ribera.

DITES

I SUGGERIMENTS

«*La història és, al capdavant, origen i substància de tota consciència col·lectiva.*»

J. FUSTER

«*Qui perd els orígens perd la identitat.*»

RAIMON

«*La història és el passat de la política, i la política, el present de la història.*»

JOHN R. SEELEY

«*L'únic deure que tenim amb la història és escriure-la de bell nou.*»

OSCAR WILDE

«*La història de la llibertat és la història de la resistència.*»

THOMAS W. WILSON

LLIBRES PER A QUEST NADAL EN ALGAR

ALGAR ET PROPOSA LECTURES PER A TOTES LES EDATS DURANT LES VACANCES DE NADAL

Aquestes dates conviden a passar més temps a casa, i acompanyar-nos de llibres és una proposta molt bona. Per fer boca, presentem les últimes novetats d'Algar Editorial. Els més menuts podran gaudir i aprendre amb els 10 contes i el quadern d'activitats de la nova col·lecció «Cartera de Valores». Aquesta sèrie de contes està centrada en l'educació per a la convivència. Una altra opció és *Los animales de la ciudad*, de Vicente Muñoz Puelles, que narra l'aventura d'un xiquet amb uns amics molt especials, i que pertany a la sèrie Calceín Blanco (primers lectors) de la col·lecció «Calceín».

Per a lectors a partir de 10 anys, en la sèrie Calceín Rojo es publica *El invierno del terror*, de Jenny Nimmo, una història de por fantàstica. Pel que fa als joves, podran aprendre a veure l'adolescència des d'un altre punt de vista amb *Mi puzzle del mundo*, de Daniel Bautista, que es publica en la col·lecció «Algar Joven».

NOVETATS DE BROMERA.TXT

GRAN ÈXIT DELS NOUS VOCABULARIS: EL DICCIONARI ESCOLAR REP EL PREMI A LA CONTRIBUCIÓ A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA DEL VALENCIÀ.

El *Diccionari escolar castellà-valencià valencià-castellà* ha rebut el Premi a la Contribució a la Normalització Lingüística del Valencià, dins dels Premis als Millors Llibres Editats el 2005 que atorga la Direcció Gene-

ral del Llibre i Biblioteques de la Generalitat Valenciana. Aquest vocabulari, que resol les necessitats del món educatiu i dels usuaris de la llengua, està plenament implantat en les escoles valencianes. Amb més de 60.000 entrades i 80.000 acepcions, així com apartats que inclouen noms propis —tant de persona com de personatges històrics i mitològics—, topònims, gentilicis, frases fetes, locucions i refranys, el diccionari bilingüe castellà-valencià i valencià-castellà ha esdevingut la resposta més clara i completa a qualsevol dubte lingüístic.

Aquest nou curs, Bromera ha llançat el *Diccionari d'aula castellà-valencià valencià-castellà*, per tal que els materials s'adaptin a les necessitats educatives de cada nivell. El nou vocabulari, obra del mateix equip dirigit pel filòleg Josep Lacreu, està especialment indicat per als estudiants de Primària i ESO. El principal element distintiu d'aquest diccionari és la seua voluntat didàctica. Per això, es destaquen en requadres aquells elements que poden resultar més interessants als escolars.

QUARANTA ANYS SOTA LA SORRA

La duresa del desert és tan implacable que ni el senyor Ti va poder suportar molts anys sota terra. En canvi, la ficció que el va crear, *La casa sota la sorra*, ha resistit el pas del temps com si res. Aquesta és la recompensa dels encerts literaris.

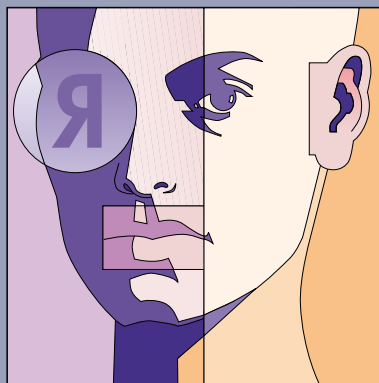
La primera edició d'aquesta novel·la d'aventurers infatigables va arribar de la mà de l'editorial Estela el 1966, ara fa quaranta anys. Gairebé trenta anys després, el tàndem Bromera-Columna va decidir reeditar-la. Això era el 1994, i el 2003 se n'havia fet ja la sisena edició.

Compromesa amb la llibertat dels pobles empobrits i oprimits, i denunciadora de règims totalitaris, aquesta història, que viatja de la Barcelona franquista al paradís que van ser Egipte i el Sudan per als explotadors americans i els europeus sense escrúpols, és una lectura que, a més d'entretenir-nos i posar-nos l'ai al cor, es deté i pren forma a partir de valors universals de la vida com ara: l'amistat, el sentiment de pertànyer a una terra i una gent, o la lluita per alliberar els oprimits.

L'altra cara, la mostren les febleses i els vicis també universals, com la cobdícia i la megalomania. Dit això, no cal insistir molt més en un dels aspectes més admirables d'aquest relat trepidant: l'actualitat dels temes que s'hi tracten.

La relació entranyable dels dos personatges, en Pere i en Henry, un català i un africà que es troben en la coberta

El retrovisor

LOURDES TOLEDO

d'un vaixell que navega pel Nil, és el pilar sobre el qual es construeix la història. En la trama, el Nil, aquell riu perillós pels cocodrils expectants i quasi invisibles, guarda un secret encara més amenaçador, el d'un personatge frustrat i inhumà, ansiós de poder, com és el cas del senyor Ti i la seua ciutat construïda sota la sorra.

JOAQUIM CARBÓ (Caldes de Malavella, 1932) ha estat durant generacions un dels escriptors més llegits pels nostres adolescents, que han trobat en les seues novel·les d'acció una lectura de qualitat i engrescadora. *La casa sota la sorra* és gairebé una llegenda dins de la literatura catalana d'aventures, i enguany celebra el 40é aniversari. De fet, va obrir una sèrie —*La casa sota el mar*, *La casa sota les estrelles*, *La casa sota la luna*—, avantsala d'una trajectòria literària consagrada al jovent.

Guardonat i reconegut com a creador i pioner de projectes, Carbó és autor d'èxits literaris versionats fins i tot en el llenguatge del còmic.

Pere és un jove atrevit i una mica inconscient que busca l'oportunitat de guanyar diners amb facilitat. Per això, va temptant fortuna. Primer a Alemanya, on acaba empresonat, i després a la Costa Brava, on aviat la monotonia del turisme incipient de sol i platja d'Arenys de Mar l'empeny a començar una aventura sense precedents.

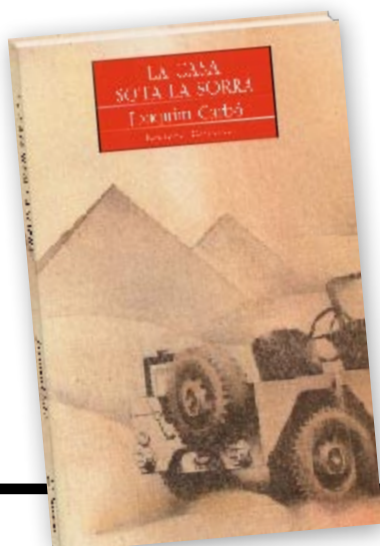
A partir, doncs, d'un anunci que troba en el diari *La Vanguardia*, Pere entra en contacte amb uns negocis tèrbols que, si bé d'entrada li permetran sufragar viatges de luxe farcits de privilegis, més tard faran que s'arrosseguen per terra i que es pose en perill.

D'altra banda, hi ha en Henry, un jove sudanès de «pura sang nuer, una de les races nilòtiques» i descendent d'abissinis, que ha pogut sortir de la pobresa del seu entorn. Henry ha estudiat en diverses universitats europees i ara treballa per a l'Estat com a tècnic. Compromès pel seu país, s'encarrega d'avortar tots aquells estratagemes que volen evitar el progrés dels negres, tot esclavitzant-los o enganyant-los amb la idea perversa d'un altre progrés.

Entre els dos s'estableix una amistat duradora, que passa per moltes proves i moments difícils: la duresa de la vida a la selva, escenari de l'aventura, i la nit al desert i a la jungla. Aquests escenaris de tensió i intimitat, amb silencis llargs trencats pels animals, ofereixen al lector una complicitat especial, que ha fet d'aquesta novel·la un relat d'amistat i compromís vital inoblidables.

LA CASA SOTA LA SORRA. JOAQUIM CARBÓ

BROMERA-COLUMNNA, 1994.

Al pot menut
hi ha la bona
confitura

El setmanari del País Valencià

EL PUNT

Amb la
Cultura

Bancaixa

Si no és bo per a tu,
no és bo per a nosaltres.